

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-7303
Podgorica, 9. decembra 2019. godine

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	13. 12. 20 19 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-1/19-11
VEZA:	
EPA:	890 XXV1
SKRAĆENICA:	PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 21. novembra 2019. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O ALTERNATIVNOM RJEŠAVANJU SPOROVA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **ZORAN PAŽIN**, potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministar pravde i **IBRAHIM SMAILOVIĆ**, generalni direktor Direktorata za građansko zakonodavstvo i nadzor u Ministarstvu pravde.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

Crna Gora

**Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis
odnosi/donosilac akta**

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Zakon o alternativnom rješavanju sporova	
	oblast	podoblast
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	III. PRAVOSUĐE	2. Pravne i druge usluge (propisi o advokaturi, notarima, posrednicima, besplatnoj pravnoj pomoći i sudskim vještacima i tumačima i sl.)
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	23 Pravosuđe i temeljna prava	
Ključni termini - eurovok deskriptori	Alternativno rješavanje sporova, medijacija, rana neutralna ocjena spora.	

ZAKON O ALTERNATIVNOM RJEŠAVANJU SPOROVA*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se alternativno rješavanje sporova u građanskopravnim odnosima (u daljem tekstu: alternativno rješavanje sporova) medijacijom, ranom neutralnom ocjenom spora i drugim načinima alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima.

Izuzetak od primjene

Član 2

Ovaj zakon ne primjenjuje se na postupak mirnog rješavanja sporova pred arbitrom, kao ni na sporove za koje je propisana isključiva nadležnost suda ili drugog organa.

Alternativno rješavanje sporova

Član 3

Alternativno rješavanje sporova podrazumijeva rješavanje tih sporova uz učešće neutralnog trećeg lica koje pomaže strankama da riješe spor, prije ili nakon pokretanja sudskog ili drugog postupka.

Centar

Član 4

Stručne poslove u vezi medijacije, rane neutralne ocjene spora i drugih načina alternativnog rješavanja sporova, kao i podsticanje i unapređenje dostupnosti alternativnog rješavanja sporova vrši Centar za alternativno rješavanje sporova (u daljem tekstu: Centar), kao nosilac javnih ovlaštenja.

Načela

Član 5

Alternativno rješavanje sporova zasniva se na načelu dobrovoljnosti.

Stranke koje učestvuju u postupku alternativnog rješavanja spora dužne su da se ponašaju u skladu sa načelom savjesnosti i poštenja.

U postupku alternativnog rješavanja sporova sa strankama se postupa u skladu sa načelima jednakosti i pravičnosti.

Postupak alternativnog rješavanja sporova povjerljive je prirode, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Pokušaj mirnog rješavanja spora

Član 6

Stranke će, kad god je to moguće, pokušati da mirno riješe svoj spor, prije pokretanja sudskog ili drugog postupka.

Mirno rješavanje spora iz stava 1 ovog člana obuhvata alternativno rješavanje spora i pregovore stranaka radi rješavanja spora u kojem ne učestvuje neutralno treće lice.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. MEDIJACIJA

Pojam

Član 8

Medijacija je postupak u kojem stranke nastoje da sporazumno riješe spor uz pomoć jednog ili više medijatora.

Medijator

Član 9

Medijator je lice koje sprovodi postupak medijacije i pomaže strankama da postignu poravnanje, bez ovlaštenja da im nametne obavezno rješenje, a kome je izdata licenca za rad, u skladu sa ovim zakonom.

Dobrovoljnost

Član 10

U postupku medijacije stranke učestvuju dobrovoljno.

Ugovorena medijacija

Član 11

Stranke se mogu ugovorom obavezati da će konkretan spor ili sve sporove koji mogu nastati iz određenog pravnog odnosa (ugovorna klauzula), pokušati da riješe medijacijom prije pokretanja postupka pred sudom.

Ako se spor iz stava 1 ovog člana ne riješi medijacijom, stranka može tužbom pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

Obaveza pokušaja rješavanja spora medijacijom

Član 12

Stranka koja namjerava da pokrene postupak pred sudom dužna je da se, prije njegovog pokretanja, obrati Centru radi pokušaja rješavanja spora medijacijom, a obje stranke su dužne da prisustvuju prvom sastanku sa medijatorom u sporovima:

- koji su zakonom kojim se uređuje parnični postupak propisani kao sporovi male vrijednosti;
- radi naknade štete iz ugovora o osiguranju ako je jedna od stranaka društvo za osiguranje;
- za koje je posebnim zakonom propisana ta obaveza.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, kao i u slučaju kad sud rješenjem uputi stranke na prvi sastanak sa medijatorom, Centar će, u skladu sa članom 15 ovog zakona, odrediti medijatora, koji će sa strankama održati prvi sastanak, ako stranke prethodno nijesu odredile medijatora.

Na prvom sastanku sa medijatorom medijator upoznaje stranke sa prednostima rješavanja spora medijacijom i izdaje im potvrdu o učešću na prvom sastanku sa medijatorom.

Stranke mogu na prvom sastanku sa medijatorom zaključiti sporazum o medijaciji radi pokušaja mirnog rješavanja spora ili izabrati medijatora iz registra medijatora iz člana 48 ovog zakona sa kojim će zaključiti sporazum o medijaciji radi pokušaja mirnog rješavanja spora.

Pozivanje stranaka na prvi sastanak sa medijatorom

Član 13

Ako se stranke u slučaju obaveznog upućivanja na prvi sastanak sa medijatorom ne obrate Centru u roku od osam dana od dana prijema rješenja o upućivanju na prvi sastanak sa medijatorom, Centar će pozvati stranke i njihove punomoćnike ako ih imaju, po pravilima o ličnom dostavljanju, da prisustvuju prvom sastanku sa medijatorom, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Ako se jedna ili obje stranke, iako su uredno pozvane, ne odazovu pozivu Centra na prvi sastanak sa medijatorom, a izostanak ne opravdaju, smatraće se da medijacija nije uspjela.

Sporazum o medijaciji

Član 14

Stranke koje imaju namjeru da spor riješe u postupku medijacije zaključuju sporazum o medijaciji.

Sporazum o medijaciji zaključuje se u pisanoj formi i sadrži: imena i prezimena, odnosno nazive stranaka, adrese njihovog prebivališta ili boravišta, odnosno sjedišta, vrstu spora, ime i prezime medijatora ili pravila na osnovu kojih će biti određen, rok za okončanje medijacije, kao i naznaku da će stranke pokušati da spor riješe u postupku medijacije.

Sporazumom o medijaciji stranke mogu da odrede i pravila medijacije, u skladu sa načelima alternativnog rješavanja sporova.

U slučaju kad stranke zaključe sporazum o medijaciji, postupak pred nadležnim sudom ne može se pokrenuti prije nego što stranke pokušaju da spor riješe u postupku medijacije.

Ako se spor ne riješi medijacijom, stranka može tužbom da pokrene postupak pred nadležnim sudom.

Prilikom pokretanja postupka, stranka je dužna da sudu dostavi dokaz o pokušaju rješavanja spora medijacijom.

Određivanje medijatora

Član 15

Ako stranke u sporazumu o medijaciji nijesu odredile medijatora, medijatora određuje Centar po redosljedu iz registra medijatora iz člana 48 ovog zakona.

Ako je u postupku medijacije potrebno da medijator raspolaže posebnom stručnošću i iskustvom, Centar može da odredi medijatora mimo redosljeda iz stava 1 ovog člana.

Posebna stručnost i iskustvo iz stava 2 ovog člana cijene se na osnovu završenih obuka i broja riješenih predmeta u postupku medijacije iz oblasti koje su u vezi sa predmetom spora povodom kojeg je pokrenut postupak medijacije.

Početak medijacije

Član 16

Medijacija se smatra započetom kad stranke i medijator potpišu sporazum o medijaciji ili kad medijator određen na osnovu sporazuma o medijaciji ili odlukom Centra prihvati sprovođenje medijacije davanjem posebne pisane izjave, ako zakonom ili sporazumom o medijaciji nije drukčije određeno.

Dejstvo medijacije na prekluzivne rokove i rokove zastarjelosti

Član 17

Pokretanjem postupka medijacije, kao i obraćanjem Centru radi rješavanja spora medijacijom u slučajevima iz člana 12 stav 1 ovog zakona prekidaju se rokovi za

pokretanje sudskih i drugih postupaka, kao i rokovi zastarjelosti u odnosu na predmet medijacije.

Ako u slučajevima iz člana 12 stav 1 ovog zakona, ne bude započet postupak medijacije, prekid rokova iz stava 1 ovog člana traje sve dok medijator ne izda potvrdu strankama o učešću na prvom sastanku sa medijatorom.

Ako postupak medijacije započne, prekid rokova iz stava 1 ovog člana traje sve do njegovog okončanja.

Dužnosti medijatora

Član 18

Medijator je dužan da medijaciju sprovodi neutralno, stručno i cjelishodno, a da se prema strankama i njihovim punomoćnicima odnosi pravično i nepristrasno, u skladu sa Etičkim kodeksom medijatora i pravilima po kojima se sprovodi medijacija.

Medijator odgovara za štetu koju nanese stranci namjerno ili krajnjom nepažnjom, u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu.

Izuzeće medijatora

Član 19

Medijaciju ne može sprovoditi medijator:

- koji je kao ovlašćeno službeno lice za vođenje upravnog postupka, sudija, arbitar ili advokat učestvovao u sporu koji je predmet medijacije ili u drugom sporu koji je prethodio ili proizašao iz istog pravnog odnosa ili je u vezi sa njim;
- koji ima lični interes u sporu koji je predmet medijacije ili je u ličnom, porodičnom ili poslovnom odnosu sa strankom u sporu;
- u vezi sa kojim postoje okolnosti koje mogu dovesti u sumnju njegovu pravičnost i nepristrasnost prema strankama.

O činjenicama i okolnostima iz stava 1 ovog člana medijator je dužan da odmah obavijesti stranke i Centar.

Ako se stranke nakon saznanja za činjenice i okolnosti iz stava 1 ovog člana izjasne da su saglasne da medijator na koga se te činjenice i okolnosti odnose nastavi sprovođenje postupka medijacije, medijator o tome sačinjava pisanu zabilješku i nastavlja da sprovodi postupak medijacije.

Zabilješku iz stava 3 ovog člana potpisuju medijator i stranke.

Sprovođenje medijacije

Član 20

Medijator sprovodi medijaciju na način koji smatra odgovarajućim, u skladu sa sporazumom o medijaciji i ovim zakonom, uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja.

Ako se stranke nijesu drukčije sporazumjele:

- 1) medijator je ovlašćen da se sa svakom od stranaka sastaje odvojeno;
- 2) medijator može podatke i informacije koje je saznao od jedne stranke da prenese drugoj stranci ako je stranka izričito izjavila da je saglasna da se određeni podatak ili informacija prenese drugoj stranci;
- 3) svaka stranka može da odustane od daljeg učešća u postupku medijacije u bilo kojoj fazi postupka;
- 4) medijator može da učestvuje u sačinjavanju poravnanja.

Mogućnost korišćenja dokaza u drugim postupcima

Član 21

U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku neće se uzeti u obzir izjave i dokazi koje stranka u postupku medijacije predloži ili podnese ako se odnose na:

- 1) činjenicu da je jedna od stranaka predlagala ili prihvatila medijaciju;
- 2) činjenicu da je stranka tokom medijacije priznala jedan ili više spornih zahtjeva ili činjenica, osim ako takva priznanja nijesu bila sastavni dio poravnanja;
- 3) druge izjave o činjenicama ili predloge stranaka date u postupku medijacije;
- 4) isprave koje su sačinjene isključivo za potrebe medijacije;
- 5) spremnost stranke da tokom medijacije prihvati predlog druge stranke ili medijatora;
- 6) druge predloge iznesene tokom medijacije.

Izuzetno, dokazi iz stava 1 ovog člana mogu da se koriste u sudskom, arbitražnom ili drugom postupku, ako je:

- 1) izvođenje tih dokaza nužno zbog zaštite javnog poretka, pod uslovima i u obimu propisanim zakonom;
- 2) to potrebno za dobrovoljno sprovođenje ili prinudno izvršenje poravnanja.

Ako se stranke nijesu drukčije sporazumjele, medijator i lica koja učestvuju u postupku medijacije, u bilo kojem svojstvu, nijesu dužni da svjedoče u sudskom, arbitražnom ili drugom postupku o činjenicama i podacima koji proizlaze iz postupka medijacije ili su povezani sa njim.

Završetak medijacije

Član 22

Medijacija se završava:

- 1) poravnanjem zaključenim pred medijatorom;
- 2) istekom roka određenog sporazumom o medijaciji ili zakonom, ako u tom roku ne bude zaključeno poravnanje;
- 3) podnošenjem pisane izjave o odustanku od medijacije, osim ako nakon tog odustanka najmanje dvije stranke izjave da žele da nastave postupak medijacije;
- 4) obavještenjem medijatora o obustavi postupka medijacije, ako medijator procijeni da dalje nastojanje da se postigne poravnanje više nije cjelishodno.

Poravnanje zaključeno pred medijatorom potpisuju stranke i medijator.

Ako je stranka podnijela izjavu iz stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra se da je postupak medijacije okončan kad druga stranka i medijator prime tu izjavu.

Ako je medijacija završena obustavom iz stava 1 tačka 4 ovog člana, smatra se da je postupak medijacije okončan u trenutku kad obje stranke prime obavještenje o obustavi.

Po završetku medijacije, medijator je dužan da o preduzetim radnjama i ishodu postupka, bez odlaganja, obavijesti Centar, koji će o tome obavijestiti sud.

Obaveznost poravnanja

Član 23

Poravnanje zaključeno pred medijatorom obavezuje stranke koje su ga zaključile.

Obaveze iz poravnanja iz stava 1 ovog člana stranke su dužne da izvrše u roku određenom poravnanjem.

Poravnanje zaključeno u sporu povodom kojeg nije pokrenut sudski postupak

Član 24

Poravnanje zaključeno pred medijatorom u sporu povodom kojeg nije pokrenut sudski postupak, odnosno u sporu u kojem je sudski postupak okončan povlačenjem tužbe, stiče svojstvo izvršne isprave potvrđivanjem kod nadležnog suda, odnosno

sačinjavanjem notarskog zapisnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje notarska djelatnost.

Poravnanje iz stava 1 ovog člana medijator dostavlja Centru koji ga bez odlaganja dostavlja nadležnom sudu radi potvrđivanja.

Potvrđivanje poravnanja iz stava 1 ovog člana vrši sudija pojedinac nadležnog suda, stavljanjem potvrde na poravnanje, koja sadrži: poslovnu oznaku predmeta, naziv i sjedište suda, naznaku da se potvrđuje poravnanje zaključeno pred Centrom i datum zaključenja poravnanja, poslovnu oznaku predmeta Centra, datum izdavanja potvrde, potpis sudije i pečat suda.

Nadležni sud obavjestiće Centar da nijesu ispunjeni uslovi za izdavanje potvrde iz stava 3 ovog člana, odnosno notar će odbiti da sačini notarski zapisnik o poravnanju ako:

- 1) je sadržaj poravnanja suprotan javnom poretku;
- 2) zaključenje poravnanja o predmetu spora nije dopušteno;
- 3) je sadržaj poravnanja neizvršiv.

Poravnanje iz stava 1 ovog člana može se pobijati samo tužbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje parnični postupak.

Poravnanje zaključeno u sporu povodom kojeg je pokrenut sudski postupak

Član 25

Poravnanje pred medijatorom u postupku medijacije na koju je stranke uputio sud zaključuje se u pisanoj formi.

Poravnanje iz stava 1 ovog člana medijator je dužan da bez odlaganja dostavi Centru koji će to poravnanje dostaviti sudu.

Troškovi

Član 26

Medijatoru pripada nagrada za rad i naknada troškova koje je medijator imao u vezi sa medijacijom.

Ako se stranke nijesu drukčije sporazumjele i ako zakonom nije drukčije propisano svaka stranka snosi svoje troškove, a zajedničke troškove na ime nagrade za rad i naknade troškova koje je medijator imao u vezi sa medijacijom stranke snose na jednake djelove.

Stranke koje nijesu oslobođene plaćanja troškova medijacije dužne su da Centru uplate predujam zajedničkih troškova iz stava 2 ovog člana.

Visinu nagrade za rad medijatora i naknade troškova iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Oslobađanje od plaćanja troškova

Član 27

Stranke koje su oslobođene od plaćanja troškova sudskog postupka u skladu sa posebnim zakonom, oslobođene su od plaćanja troškova iz člana 26 stav 2 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, kao i u slučaju sprovođenja medijacije u sporovima za razvod braka i drugim sporovima u vezi sa porodičnim odnosima u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi, kao i sporovima u kojima je tužena Crna Gora, troškovi iz člana 26 stav 2 ovog zakona padaju na teret budžeta Crne Gore.

U sporovima u kojima je tuženi Glavni grad, Prijestonica, odnosno opština troškovi iz člana 26 stav 2 ovog zakona padaju na teret budžeta Glavnog grada, Prijestonice, odnosno opštine.

Medijacija sa međunarodnim elementom

Član 28

Medijacija sa međunarodnim elementom je medijacija u kojoj jedna od stranaka u vrijeme početka postupka medijacije ima prebivalište ili uobičajeno boravište, u smislu zakona kojim se uređuje međunarodno privatno pravo (u daljem tekstu: uobičajeno boravište), odnosno sjedište van Crne Gore.

Na medijaciju iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona, osim ako su se stranke izričito sporazumjele da se postupak sprovede u skladu sa propisima druge države i uz učešće medijatora koji su ovlašćeni da sprovode medijaciju u skladu sa propisima druge države.

Ako se medijacija sa međunarodnim elementom sprovodi u skladu sa propisima druge države, zaključeno poravnanje stiče svojstvo izvršne isprave u skladu sa ovim zakonom ili odredbama mjerodavnog prava druge države, pod uslovom uzajamnosti.

Medijacija u slučaju prekograničnog spora

Član 29

Medijacija u slučaju prekograničnog spora je medijacija u kojoj jedna od stranaka u vrijeme početka postupka medijacije ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište, u državi članici Evropske unije.

U postupku iz stava 1 ovog člana medijator će prilikom sprovođenja medijacije, uzeti u obzir odredbe akata Evropske unije koji se odnose na medijaciju u građanskim i privrednim sporovima.

III. RANA NEUTRALNA OCJENA SPORA

Pojam

Član 30

Rana neutralna ocjena spora je postupak u kojem evaluator spora na osnovu sporazuma stranaka daje ocjenu činjeničnih i pravnih elemenata njihovog spora.

Evaluator spora

Član 31

Evaluator spora je lice koje sprovodi postupak rane neutralne ocjene spora, a kome je izdata licenca za rad u skladu sa ovim zakonom.

Sporazum o ranoj neutralnoj ocjeni spora

Član 32

Stranke koje imaju namjeru da spor riješe u postupku rane neutralne ocjene spora zaključuju sporazum o ranoj neutralnoj ocjeni spora.

Sporazum o ranoj neutralnoj ocjeni spora zaključuje se u pisanoj formi i sadrži: imena i prezimena, odnosno nazive stranaka, adrese njihovog prebivališta ili boravišta, odnosno sjedišta, vrstu spora, ime i prezime evaluatora spora ili pravila na osnovu kojih će biti određen.

Određivanje evaluatora spora

Član 33

Ako stranke u sporazumu o ranoj neutralnoj ocjeni spora nijesu odredile evaluatora spora, evaluatora spora određuje Centar po redoslijedu iz registra evaluatora spora iz člana 48 ovog zakona.

Početak postupka

Član 34

Postupak rane neutralne ocjene spora smatra se započetim kad stranke i evaluator spora potpišu sporazum o ranoj neutralnoj ocjeni spora ili kad evaluator spora određen na osnovu sporazuma o ranoj neutralnoj ocjeni spora ili odlukom Centra prihvatiti sprovođenje rane neutralne ocjene spora davanjem posebne pisane izjave.

Sprovođenje postupka rane neutralne ocjene spora

Član 35

Evaluator spora sprovodi postupak rane neutralne ocjene spora na način koji smatra odgovarajućim, u skladu sa sporazumom o ranoj neutralnoj ocjeni spora i ovim zakonom, uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja.

Ako se stranke nijesu drukčije sporazumjele:

- 1) prvi sastanak se sprovodi u prisustvu stranaka i njihovih zastupnika, odnosno punomoćnika;
- 2) evaluator spora će omogućiti strankama i njihovim zastupnicima, odnosno punomoćnicima da na zajedničkom sastanku usmeno iznesu sve činjenice i dokaze u vezi sa spornim odnosom koji je predmet rane neutralne ocjene spora;
- 3) stranke su dužne da, u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana pokretanja postupka rane neutralne ocjene spora, dostave evaluatoru spora pisane izjave i podnesu dokaze o svim činjenicama u vezi sa spornim odnosom koji je predmet te ocjene;
- 4) svaka stranka može da odustane od daljeg učešća u postupku rane neutralne ocjene spora u bilo kojoj fazi postupka.

Ocjena

Član 36

Na osnovu pisanih izjava stranaka i podnesenih dokaza, kao i činjenica i dokaza iznesenih na zajedničkom sastanku, evaluator spora sačinjava posebno obrazloženu neutralnu ocjenu činjeničnih i pravnih elemenata spornog odnosa koji je predmet rane neutralne ocjene spora.

Ocjenu iz stava 1 ovog člana evaluator spora sačinjava u pisanoj formi i dostavlja je strankama u roku od 30 dana od dana održanog zajedničkog sastanka.

Na zahtjev bilo koje stranke evaluator spora će zakazati sastanak sa strankama na kojem će usmeno predstaviti i obrazložiti ocjenu iz stava 1 ovog člana.

Ocjena iz stava 1 ovog člana može da bude osnov za zaključenje poravnanja pred evaluatorom spora.

U slučaju iz stava 4 ovog člana poravnanje zaključeno pred evaluatorom spora stiče svojstvo izvršne isprave u skladu sa članom 24 stav 1 ovog zakona.

Troškovi

Član 37

Evaluatoru spora pripada nagrada za rad i naknada troškova koje je evaluator spora imao u vezi sa ranom neutralnom ocjenom spora.

Ako se stranke nijesu drukčije sporazumjele i ako zakonom nije drukčije propisano svaka stranka snosi svoje troškove, a zajedničke troškove na ime nagrade za rad i naknade troškova koje je evaluator spora imao u vezi sa ranom neutralnom ocjenom spora stranke snose na jednake djelove.

Stranke su dužne da uplate Centru predujam zajedničkih troškova iz stava 2 ovog člana.

Visinu nagrade za rad evaluatora spora i naknade troškova iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Shodna primjena

Član 38

Na dužnosti i izuzeće evalutora spora shodno se primjenjuju odredbe čl. 18 i 19 ovog zakona.

IV. MEDIJATOR I EVALUATOR SPORA

Uslovi za izdavanje licence za rad medijatora

Član 39

Licenca za rad medijatora izdaje se licu:

- 1) koje je crnogorski državljanin ili državljanin države članice Evropske unije;
- 2) koje ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 3) koje ima opštu zdravstvenu sposobnost;
- 4) koje ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima u VII1 nivou kvalifikacije obrazovanja;
- 5) koje je završilo obuku za medijatora;
- 6) koje nije osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za sprovođenje medijacije;
- 7) protiv koga nije izrečena mjera bezbjednosti zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti; i
- 8) protiv koga se ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preuzima po službenoj dužnosti.

Obuku iz stava 1 tačka 5 ovog člana sprovodi Centar.

O završenoj obuci iz stava 1 tačka 5 ovog člana Centar izdaje uvjerenje.

Program obuke iz stava 1 tačka 5 ovog člana, način sprovođenja obuke i obrazac uvjerenja o završenoj obuci propisuje Ministarstvo.

Uslovi za izdavanje licence za rad evaluatora spora

Član 40

Licenca za rad evaluatora spora izdaje se licu:

- 1) koje je crnogorski državljanin ili državljanin države članice Evropske unije;
- 2) koje ima najmanje 15 godina radnog iskustva kao sudija, državni tužilac ili advokat;
- 3) koje ima opštu zdravstvenu sposobnost;
- 4) koje je završilo obuku za evaluatora spora;
- 5) koje nije osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za sprovođenje rane neutralne ocjene spora;
- 6) protiv koga nije izrečena mjera bezbjednosti zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti; i
- 7) protiv koga se ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preuzima po službenoj dužnosti.

Obuku iz stava 1 tačka 4 ovog člana sprovodi Centar.

O završenoj obuci iz stava 1 tačka 4 ovog člana Centar izdaje uvjerenje.

Program obuke iz stava 1 tačka 4 ovog člana, način sprovođenja obuke i obrazac uvjerenja o završenoj obuci propisuje Ministarstvo.

Izdavanje licenci za rad medijatora i evaluatora spora

Član 41

Zahtjev za izdavanje licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora sa dokazima o ispunjavanju uslova iz člana 39 stav 1 ovog zakona, odnosno člana 40 stav 1 ovog zakona, podnosi se Ministarstvu, preko Centra.

Licu koje ispunjava uslove iz člana 39 stav 1 ovog zakona, odnosno licu koje ispunjava uslove iz člana 40 stav 1 ovog zakona izdaje se licenca za rad medijatora, odnosno licenca za rad evaluatora spora, na propisanom obrascu.

Licence iz stava 2 ovog člana izdaje Ministarstvo, na vrijeme od pet godina i mogu se produžiti za isti period, u skladu sa ovim zakonom.

Licence iz stava 2 ovog člana izdaju se u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Ako podnosilac zahtjeva za izdavanje licence za rad medijatora ne ispunjava uslove iz člana 39 stav 1 ovog zakona, odnosno ako podnosilac zahtjeva za izdavanje licence za rad evaluatora spora ne ispunjava uslove iz člana 40 stav 1 ovog zakona, Ministarstvo će donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva.

Izgled i sadržaj obrazaca licence za rad medijatora i licence za rad evaluatora spora propisuje Ministarstvo.

Produženje licence za rad medijatora

Član 42

Zahtjev za produženje licence za rad medijator podnosi Ministarstvu, preko Centra, najkasnije tri mjeseca prije isteka roka važenja te licence.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana Ministarstvo donosi odluku, po prethodno pribavljenom mišljenju Centra, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

U mišljenju iz stava 2 ovog člana Centar će obavezno navesti broj postupaka u kojima je medijator odbio da postupa i razloge odbijanja, podatke o sprovedenim postupcima i donesenim odlukama Etičke komisije za praćenje primjene Etičkog kodeksa medijatora i Etičkog kodeksa evaluatora spora i ovog zakona (u daljem tekstu: Etička komisija) po pritužbama podnesenim protiv tog medijatora, kao i druge relevantne podatke o radu medijatora.

Licenca za rad medijatora će se produžiti ako medijator:

- ispunjava uslove iz člana 39 stav 1 ovog zakona;
- za vrijeme važenja licence sprovede najmanje 20 medijacija i ostvari deset časova stručnog usavršavanja u toku jedne godine; i
- dobije od Centra pozitivno mišljenje o radu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana medijator je dužan da dostavi dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 39 stav 1 tač. 1, 3 i 8 ovog zakona.

Ministarstvo će odbiti zahtjev za produženje licence za rad medijatora ako utvrdi da medijator ne ispunjava uslove iz stava 4 ovog člana.

Produženje licence za rad evaluatora spora

Član 43

Zahtjev za produženje licence za rad evaluator spora podnosi Ministarstvu, preko Centra, najkasnije tri mjeseca prije isteka važenja te licence.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana Ministarstvo odlučuje, po prethodno pribavljenom mišljenju Centra, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

U mišljenju iz stava 2 ovog člana Centar će obavezno navesti broj postupaka u kojima je evaluator spora odbio da postupa i razloge odbijanja, podatke o sprovedenim postupcima i donesenim odlukama Etičke komisije po pritužbama podnesenim protiv tog evaluatora spora, kao i druge relevantne podatke o radu evaluatora spora.

Licenca za rad evaluatora spora će se produžiti ako evaluator spora:

- ispunjava uslove iz člana 40 stav 1 ovog zakona; i
- dobije od Centra pozitivno mišljenje o radu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana evaluator spora je dužan da dostavi dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 40 stav 1 tač. 1, 3 i 7 ovog zakona.

Ministarstvo će odbiti zahtjev za produženje licence za rad evaluatora spora ako utvrdi da evaluator spora ne ispunjava uslove iz stava 4 ovog člana.

Razlozi za prestanak važenja licence za rad medijatora i evaluatora spora

Član 44

Licenca za rad medijatora, odnosno licenca za rad evaluatora spora prestaje da važi:

- istekom vremena za koje je izdata, odnosno produžena;
- na zahtjev medijatora, odnosno evaluatora spora;
- ako se utvrdi da prilikom izdavanja licence medijator nije ispunjavao uslove iz člana 39 stav 1 ovog zakona, odnosno da evaluator spora nije ispunjavao uslove iz člana 40 stav 1 ovog zakona;
- ako se utvrdi da je medijator prestao da ispunjava uslove iz člana 39 stav 1 tač. 1, 3, 6, 7 i 8 ovog zakona, odnosno da je evaluator spora prestao da ispunjava uslove iz člana 40 stav 1 tač. 1, 3, 5, 6 i 7 ovog zakona;
- ako je Etička komisija utvrdila da je medijator, odnosno evaluator spora povrijedio odredbe Etičkog kodeksa medijatora, odnosno Etičkog kodeksa evaluatora spora ili odredbe ovog zakona, čime je u značajnoj mjeri narušen nivo standarda njegovog profesionalnog ponašanja ili je medijaciju, odnosno ranu neutralnu ocjenu spora sproveo suprotno načelima alternativnog rješavanja sporova.

Pokretanje postupka za prestanak važenja licence za rad medijatora i evaluatora spora

Član 45

O isteku vremena za koje je izdata, odnosno produžena licenca za rad medijatora, odnosno licenca za rad evaluatora spora Centar, bez odlaganja, obavještava Ministarstvo.

Zahtjev iz člana 44 stav 1 alineja 2 ovog zakona medijator, odnosno evaluator spora podnosi Ministarstvu, preko Centra.

U slučaju iz člana 44 stav 1 al. 3, 4 i 5 ovog zakona, inicijativu za utvrđivanje prestanka važenja licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora Ministarstvu može podnijeti Centar, stranka u postupku, zastupnik ili punomoćnik stranke.

Inicijativa iz stava 3 ovog člana mora biti obrazložena.

Odluka o prestanku važenja licence za rad medijatora i evaluatora spora

Član 46

Odluku o prestanku važenja licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora donosi Ministarstvo.

U slučaju iz člana 44 stav 1 al. 3, 4 i 5 odluka o prestanku važenja licence donosi se po prethodno pribavljenom mišljenju Centra, osim ako je podnosilac inicijative iz člana 45 stav 3 ovog zakona Centar.

Sudska zaštita

Član 47

Protiv odluke kojom se odbija zahtjev za izdavanje, odnosno produženje licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora, kao i protiv odluke o prestanku važenja licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora može se pokrenuti upravni spor.

Registri

Član 48

Medijator kome je izdata licenca za rad medijatora upisuje se u registar medijatora, a evaluator spora kome je izdata licenca za rad evaluatora spora upisuje se u registar evaluatora spora.

U slučaju donošenja odluke o prestanku važenja licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora, medijator, odnosno evaluator spora na koga se

odnosi ta odluka briše se iz registra medijatora, odnosno registra evaluatora spora.

Registre iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo i objavljuje ih na svojoj internet stranici.

Registri iz stava 1 ovog člana sadrže: ime i prezime medijatora, odnosno evaluatora spora, broj telefona, e-mail adresu i broj i datum izdavanja licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora.

V. POSEBNA PRAVILA ALTERNATIVNOG RJEŠAVANJA SPOROVA U ODREĐENIM OBLASTIMA

1. Alternativno rješavanje privrednih sporova

Mirno rješavanje spora

Član 49

U privrednim sporovima, osim sporovima sa međunarodnim elementom, statusnim sporovima i sporovima u kojima je stranka u stečajnom postupku upućena na parnični postupak, stranka će prije pokretanja parničnog postupka da obavijesti drugu stranku o bitnim elementima spornih zahtjeva i da joj omogući da se izjasni o njenom zahtjevu, kao i da preduzme odgovarajuće radnje radi mirnog rješavanja spora.

2. Alternativno rješavanje radnih sporova

Alternativno rješavanje individualnih radnih sporova

Član 50

Kad se zaposleni, u skladu sa zakonom kojim je propisana obaveza pokretanja postupka mirnog rješavanja spora koji nastane u ostvarivanju prava zaposlenog iz rada i po osnovu rada (u daljem tekstu: individualni radni spor), obrati Centru, na taj postupak se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na medijaciju.

Stranke u individualnom radnom sporu

Član 51

U individualnom radnom sporu stranke su zaposleni i poslodavac.

3. Alternativno rješavanje porodičnih sporova

Područje primjene

Član 52

Medijacija u sporovima za razvod braka, kao i u drugim sporovima u vezi sa porodičnim odnosima (u daljem tekstu: porodična medijacija), sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju porodični odnosi.

Posebne dužnosti medijatora

Član 53

U postupku porodične medijacije medijator je dužan da:

- 1) posebno vodi računa o zaštiti najboljeg interesa djeteta;
- 2) prije pokretanja i u toku postupka, posebno vodi računa o tome da li okolnosti slučaja ukazuju na postojanje nasilja u porodici;
- 3) uputi stranke da se obrate bračnom savjetovaništu ili drugoj stručnoj ustanovi ili stručnom licu, radi rješavanja porodičnih problema koji se ne mogu riješiti medijacijom.

Medijator je dužan da obustavi postupak medijacije u svim slučajevima u kojima zbog sumnje na postojanje nasilja u porodici medijacija ne bi bila svrsishodna.

Učešće djeteta

Član 54

U toku postupka porodične medijacije, medijator može da obavi razgovor sa djetetom u vezi sa porodičnim odnosima koji se tiču djeteta, nakon što procijeni da je takav razgovor primjeren uzrastu i sposobnosti djeteta da shvati njegov značaj.

Kad je u postupku pred sudom u vezi sa porodičnim odnosima djetetu postavljeno lice za podršku u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi, medijator je dužan da to lice obavijesti o namjeri obavljanja razgovora sa djetetom.

Izuzeci od povjerljivosti

Član 55

U postupku porodične medijacije ne smatraju se povjerljivim informacije koje se moraju saopštiti radi sprečavanja nanošenja povrede fizičkom ili psihičkom integritetu djeteta i drugih članova porodice, u skladu sa zakonom.

VI. CENTAR ZA ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Poslovi Centra

Član 56

Centar:

- 1) vrši stručne i administrativne poslove koji se odnose na medijaciju, ranu neutralnu ocjenu spora i druge načine alternativnog rješavanja sporova;
- 2) informiše stručnu i širu javnost o mogućnostima i prednostima alternativnog rješavanja sporova;
- 3) inicira donošenje, odnosno izmjenu propisa radi usklađivanja sa međunarodnim standardima u oblasti alternativnog rješavanja sporova;
- 4) daje mišljenje o radu medijatora i evaluatora spora u postupku produženja i prestanka licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora;
- 5) prati i ocjenjuje rad medijatora i evalutora spora i o tome sačinjava izvještaj koji dostavlja Ministarstvu;
- 6) sprovodi obuku za medijatore i evaluatore spora, kao i za druga lica koja sprovode druge postupke alternativnog rješavanja sporova i organizuje njihovo stručno usavršavanje;
- 7) donosi Statut i akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, uz saglasnost Ministarstva;
- 8) donosi Etički kodeks medijatora i Etički kodeks evaluatora spora;
- 9) vodi evidenciju o alternativnom rješavanju sporova, zbirno i po pojedinim vrstama postupaka;
- 10) prima pritužbe na rad medijatora i evaluatora spora;
- 11) izdaje publikacije koje se odnose na alternativno rješavanje sporova i organizuje stručne i naučne skupove iz te oblasti;
- 12) vrši i druge poslove propisane zakonom i opštim aktima Centra.

Poslovi Centra u drugim oblastima u kojima se sprovodi alternativno rješavanje sporova

Član 57

Centar vrši stručne i druge poslove u vezi alternativnog rješavanja sporova u drugim oblastima, kad je to propisano posebnim zakonom.

Centar može da vodi vansudsko rješavanje potrošačkih sporova pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, kao i da sprovodi i druge postupke alternativnog rješavanja sporova u skladu sa posebnim zakonom.

Status Centra

Član 58

Centar ima svojstvo pravnog lica.

Sjedište Centra je u Podgorici.

Centar može imati organizacione jedinice i van sjedišta.

Organi Centra

Član 59

Organi Centra su Upravni odbor i izvršni direktor.

Upravni odbor

Član 60

Upravni odbor Centra ima predsjednika i četiri člana.

Članove Upravnog odbora Centra čine dva predstavnika Ministarstva, sudija osnovnog suda koga predlaže Sudski savjet, advokat koga predlaže Advokatska komora Crne Gore i medijator koga predlaže Udruženje medijatora Crne Gore.

Predsjednika i članove Upravnog odbora Centra, na predlog Ministarstva, imenuje i razrješava Vlada, na period od četiri godine i ista lica mogu ponovo biti imenovana.

Predsjedniku i članovima Upravnog odbora Centra pripada naknada za rad, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Nadležnost Upravnog odbora Centra

Član 61

Upravni odbor Centra:

- 1) donosi Statut i druge opšte akte Centra;
- 2) utvrđuje godišnji program rada i finansijski plan Centra;
- 3) usvaja godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj Centra;
- 4) donosi odluku o visini naknade za rad predsjednika i članova Upravnog odbora Centra, kao i za rad predsjednika i članova Etičke komisije i njihovih zamjenika, uz prethodnu saglasnost Ministarstva;
- 5) imenuje članove Etičke komisije;
- 6) određuje visinu naknade za rad predsjednika i članova Etičke komisije, kao njihovih zamjenika;
- 7) vrši i druge poslove propisane ovim zakonom i Statutom Centra.

Izvršni direktor Centra

Član 62

Izvršnog direktora Centra imenuje Vlada, na predlog ministra pravde.

Mandat izvršnog direktora traje pet godina i isto lice može biti ponovo imenovano.

Za izvršnog direktora može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima, ispunjava sljedeće uslove, i to da:

- 1) ima VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja - pravni fakultet;
- 2) deset godina radnog iskustva na poslovima u VII1 nivou kvalifikacije obrazovanja, od čega najmanje tri godine na poslovima rukovođenja.

Nadležnost izvršnog direktora Centra

Član 63

Izvršni direktor Centra:

- 1) predstavlja Centar, rukovodi i organizuje rad u Centru;
- 2) odgovara za zakonitost i kvalitet rada Centra;
- 3) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji;
- 4) predlaže akte koje donosi Upravni odbor;
- 5) priprema izvještaj o radu i finansijski izvještaj Centra;
- 6) predlaže člana Etičke komisije iz reda medijatora;
- 7) predlaže visinu naknade za rad predsjednika i članova Etičke komisije, kao i njihovih zamjenika;
- 8) upravlja ljudskim i finansijskim resursima;
- 9) obavještava javnost o radu Centra;
- 10) izdaje uvjerenja o završenoj obuci za medijatore i evaluatore spora;
- 11) vrši i druge poslove određene Statutom Centra.

Etička komisija

Član 64

Radi praćenja primjene Etičkog kodeksa medijatora, Etičkog kodeksa evaluatora spora i ovog zakona obrazuje se Etička komisija.

Etička komisija ima predsjednika i dva člana, koje imenuje Upravni odbor Centra na period od dvije godine i ista lica mogu biti ponovo imenovana.

Predsjednik i članovi Etičke komisije imaju zamjenike.

Predsjednika Etičke komisije i njegovog zamjenika predlaže Sudski savjet iz reda sudija osnovnog suda, jednog člana i njegovog zamjenika predlaže Advokatska komora Crne Gore iz reda advokata, a drugog člana i njegovog zamjenika predlaže izvršni direktor Centra iz reda medijatora.

Predsjednik i član Etičke komisije iz reda sudija i advokata, kao i njihovi zamjenici ne mogu biti medijatori i evaluatori spora.

Predsjednik i članovi Etičke komisije, kao i njihovi zamjenici imaju pravo na naknadu za rad u visini koju odredi Upravni odbor Centra, na predlog izvršnog direktora Centra.

Poslovi Etičke komisije

Član 65

Svako može podnijeti pritužbu na rad medijatora i evaluatora spora zbog povrede Etičkog kodeksa medijatora, odnosno Etičkog kodeksa evaluatora spora i odredaba ovog zakona.

Pritužba iz stava 1 ovog člana podnosi se Etičkoj komisiji, preko Centra.

Po pritužbi iz stava 1 ovog člana postupa i odluke donosi Etička komisija.

U pritužbi iz stava 1 ovog člana mora se naznačiti ime i prezime medijatora, odnosno evaluatora spora protiv koga se podnosi pritužba i opisati ponašanje medijatora, odnosno evaluatora spora koje predstavlja povredu Etičkog kodeksa medijatora, odnosno Etičkog kodeksa evaluatora spora i odredaba ovog zakona.

U postupku odlučivanja o povredi Etičkog kodeksa medijatora, odnosno Etičkog kodeksa evaluatora spora i odredaba ovog zakona Etička komisija će pribaviti izjašnjenje medijatora, odnosno evaluatora spora protiv koga je podnesena pritužba.

Način rada i odlučivanja, kao i druga pitanja od značaja za rad Etičke komisije bliže se uređuju poslovníkom o njenom radu.

Poslovník iz stava 6 ovog zakona donosi Etička komisija.

Sudska zaštita

Član 66

Protiv odluke Etičke komisije kojom je utvrđena povreda Etičkog kodeksa medijatora, odnosno Etičkog kodeksa evaluatora spora ili odredaba ovog zakona može se pokrenuti upravni spor.

Zaposleni

Član 67

Na postupak zasnivanja radnog odnosa, prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u Centru primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Finansiranje

Član 68

Centar se finansira iz budžeta Crne Gore i iz sopstvenih prihoda.

Nadzor

Član 69

Nadzor nad radom Centra vrši Ministarstvo.

Centar podnosi Vladi godišnji izvještaj o radu.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana sadrži podatke o realizaciji obaveza Centra u sprovođenju strateških dokumenata koji se odnose na alternativno rješavanje sporova; podatke o sprovedenim postupcima alternativnog rješavanja sporova; opštu ocjenu rada medijatora i evaluatora spora i drugih lica koja vode postupke alternativnog rješavanja sporova i ocjenu stanja u oblasti alternativnog rješavanja sporova, kao i predloge za njegovo unaprjeđenje.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Transformacija Centra za alternativno rješavanje sporova

Član 70

Dosadašnji Centar za posredovanje Crne Gore nastavlja sa radom kao Centar za alternativno rješavanje sporova.

Centar za alternativno rješavanje sporova preuzima prava, obaveze i zaposlene Centra za posredovanje Crne Gore.

Centar za alternativno rješavanje sporova nastavlja da koristi sredstva koja je koristio Centar za posredovanje Crne Gore do dana stupanja na snagu ovog zakona, sa bilansnim stanjem na taj dan.

Izvršni direktor i Upravni odbor Centra

Član 71

Imenovanje izvršnog direktora i članova Upravnog odbora Centra za alternativno rješavanje sporova izvršiće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izvršni direktor i Upravni odbor Centra za posredovanje Crne Gore, izabrani u skladu sa Zakonom o posredovanju ("Službeni list RCG", broj 30/05 i "Službeni list CG", br. 29/12 i 18/19), nastavljaju sa radom do izbora izvršnog direktora i Upravnog odbora Centra za alternativno rješavanje sporova Crne Gore, u skladu sa ovim zakonom.

Donošenje opštih akata Centra

Član 72

Statut Centra i akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Centra donijeće se u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci

Član 73

Postupci posredovanja započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona.

Važenje izdate licence

Član 74

Posrednici kojima je izdata licenca za rad posrednika u skladu sa Zakonom o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05 i "Službeni list CG", br. 29/12 i 18/19) dužni su da podnesu zahtjev za izdavanje licence za rad medijatora u skladu sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Posrednicima iz stava 1 ovog člana priznaje se obuka koju su završili u skladu sa Zakonom o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05 i "Službeni list CG", br. 29/12 i 18/19).

Posrednici koji u roku iz stava 1 ovog člana ne podnesu zahtjev za izdavanje licence za rad medijatora brišu se iz registra posrednika.

Odluku o brisanju iz registra posrednika iz stava 3 ovog člana donosi Ministarstvo.

Posrednici koji su podnijeli zahtjev iz stava 1 ovog člana nastavljaju sa radom kao posrednici, sa pravima i obavezama medijatora propisanim ovim zakonom, do dobijanja licence za rad medijatora u skladu sa ovim zakonom.

Posrednici u krivičnim stvarima

Član 75

Posredovanje u skladu sa Zakonom o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku („Službeni list CG“, br. 64/11 i 1/18) sprovodi posrednik kome je izdata licenca u skladu sa Zakonom o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05 i "Službeni list CG", br. 29/12 i 18/19).

Donošenje podzakonskih akata

Član 76

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05 i "Službeni list CG", br. 29/12 i 18/19), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Odložena primjena

Član 77

Odredba člana 29 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Državljanin države članice Evropske unije može biti medijator ili evaluator spora u skladu sa ovim zakonom od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 78

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05 i "Službeni list CG", br. 29/12 i 18/19).

Stupanje na snagu

Član 79

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

* Ovaj zakon usklađen je sa Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o određenim aspektima medijacije u građanskim i trgovačkim stvarima broj 52/2008 od 21.05.2008. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o alternativnom rješavanju sporova sadržan je u članu 16 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje, nadležnost i postupak pred organima javne vlasti, kao i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Jedan od prioriteta Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija je podsticanje alternativnog rješavanja sporova. Ustavom zajemčeni i standardni način rješavanja svih sporova o pravima kojima stranke mogu slobodno raspolagati je sudski postupak. Međutim, društveno je poželjno pravo, a u sve većoj mjeri i dužnost stranaka da pri rješavanju sporova iscrpe sve druge mogućnosti prije nego se obrate pravosudnim organima. U okolnostima u kojima se mogućnosti alternativnog rješavanja sporova zanemaruju ili metode ovakvog načina nijesu dobro organizovane i dostupne građanima, sudovi postaju preopterećeni, raste broj zaostalih predmeta, produžava se trajanje sudskih postupaka, a troškovi državnog budžeta i društva u cjelini, nepotrebno rastu. Takođe, veoma bitna karakteristika alternativnog rješavanja sporova je i mogućnost pronalaženja rješenja koja omogućavaju nastavak saradnje između subjekata u sporu čime se ostvaruje i bolji društveni i ekonomski razvoj, a energija usmjerava na pozitivne socijalne ciljeve.

Sagledavajući značaj ovih pitanja, Vlada Crne Gore je u januaru 2018. godine donijela Srednjoročni programa rada Vlade za period 2018-2020 godina kojim je u okviru strateškog prioriteta 2 - Crna Gora - država vladavine prava i dobrog upravljanja predviđeno da se radi na poboljšanju pristupa pravdi građanima i pravnim subjektima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova, čime bi se postigao veći nivo efikasne i pravovremene zaštite građana i pravnih subjekata. Pretpostavke za realizaciju ciljeva iz Srednjoročnog programa rada Vlade CG su uspostavljanje strateškog okvira - donošenje Programa razvoja alternativnog rješavanja spora (u daljem tekstu: ARS) 2019-2021, koji je donijet u decembru 2018. godine, usklađivanje zakonodavnog okvira sa pravom Evropske unije donošenjem Zakona o alternativnom rješavanju sporova, transformacija Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova itd.

Zakon o posredovanju („Službeni list RCG“, broj 30/05 i "Službeni list CG", br. 29/12 i 18/19) uspostavio je samostalan pravni okvir za mirno rješavanje sporova u Crnoj Gori. U više od deset godina njegove uspješne primjene pokazalo se u praksi da je potrebno suštinski modernizovati uređenje medijacije i urediti oblike alternativnog rješavanja sporova kako bi se zajamčila njihova veća efikasnost i proširena upotreba.

Kako bi se obezbjedio jedinstven pristup, dodatno podstakla upotreba medijacije i drugih vidova alternativnog rješavanja sporova, prije svega rane neutralne ocjene spora i osiguralo da se poštuju jednaki standardi kvaliteta, potrebno je da se u jednom aktu definišu odredbe koje su zajedničke za navedene alternativne metode rješavanja sporova i da se stvori osnov za jedinstveni organizacijski pristup, proširujući nadležnosti aktuelnog Centra za posredovanje i na druge načine alternativnog rješavanja sporova uspostavljajući Centar za alternativno rješavanje sporova. Na ovaj način će se, i u kontekstu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, stvoriti optimalne pretpostavke za ispunjavanje sadašnjih i budućih obaveza koje će Crna Gora, kao država članica, imati u pogledu obezbjeđenja kvalitetnog i efikasnog funkcionisanja pravosudnog sistema.

Takvim mjerama omogućuje se i sprovođenje akcionih planova za primjenu strategije reforme pravosuđa u smislu bolje i kvalitetnije edukacije sudija, medijatora, evaluatora spora i advokata u cilju podsticanja primjene alternativnih načina rješavanja sporova, kvalitetnija obuka i licenciranje medijatora i evaluatora spora, kao i bolja kontrola kvaliteta medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ovaj zakon je usaglašen sa Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o određenim aspektima medijacije u građanskim i trgovačkim stvarima broj 52/2008 od 21. maja 2008. godine. Navedena Direktiva uređuje medijaciju u prekograničnim sporovima, ali ne sprječava države članice da je primjenjuju i u okviru domaćeg pravnog sistema. Cilj Direktive je da olakša pristup alternativnim načinima rješavanja sporova, promoviše prijateljski način rješavanja sporova, podstakne upotrebu medijacije i osigura uravnotežen odnos između medijacije i sudskih postupaka.

Odredbe ovog zakona utemeljene su na rješenjima iz ove Direktive, a Zakon prihvata i njene termine (alternativno rješavanje sporova, medijacija), koji su danas postali standard u pravima najvećeg dijela evropskih država. Uzete su u obzir i odredbe Evropskog kodeksa za medijatore, kao i Etičkog kodeksa medijatora Crne Gore.

IV. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Koncepcijski i sadržajno Predlog Zakona o alternativnom rješavanju sporova je sistematizovan u sedam poglavlja (I. Osnovne odredbe; II. Medijacija; III. Rana neutralna ocjena spora; IV. Medijator i evaluator spora, V. Posebna pravila alternativnog rješavanja sporova u određenim oblastima, VI. Centar za alternativno rješavanje sporova i VII. Prelazne i završne odredbe), koja čine tematski zaokružene cjeline unutar sadržinski jedinstvenog akta.

Osnovne odredbe sastoje se od odredbi koje se odnose na predmet Zakona, izuzetak od primjene Zakona, pojam alternativnog rješavanja sporova, ustanovljavanje Centra za alternativno rješavanje sporova, načela, pokušaj mirnog rješavanja spora i upotrebu rodno osjetljivog jezika (čl. 1 - 7).

Drugo i treće poglavlje obuhvataju norme o medijaciji (čl. 8 - 29) i ranoj neutralnoj ocjeni spora (čl. 30 - 38).

U četvrtom poglavlju nalaze se odredbe koje uređuju licenciranje medijatora i evaluatora spora (čl. 39 - 48).

Peto poglavlje sadrži posebna pravila alternativnog rješavanja sporova u određenim oblastima, i to: privrednih, radnih i porodičnih sporova (čl. 49 - 55).

U šestom poglavlju nalaze se odredbe o Centru za alternativno rješavanje sporova (čl. 56 - 69), nakon kojih slijedi poglavlje VII u kojem su smještene prelazne i završne odredbe (čl. 70 - 79).

Čl. 1-7

U osnovnim odredbama uređuje se predmet zakona, izuzetak od njegove primjene i pojam alternativnog rješavanja sporova. S tim u vezi, propisano je da se ovim zakonom uređuje alternativno rješavanje sporova u građanskopravnim odnosima medijacijom, ranom neutralnom ocjenom spora i drugim načinima alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima (čl. 1, 2 i 3).

Ustanovljava se Centar za alternativno rješavanje sporova (član 4).

Među procesnim načelima alternativnog rješavanja sporova posebno se uređuju načelo dobrovoljnosti, načelo savjesnosti i poštenja, načelo jednakosti i pravičnosti, kao i načelo povjerljivosti (čl.5).

Pokušaj mirnog rješavanja spora uređen je u članu 6, dok je članom 7 propisana upotreba rodno osjetljivog jezika.

Čl. 8 - 29

Odredbe o medijaciji, kao osnovnom i vodećem alternativnom načinu rješavanja sporova, uređuju pojam medijacije i medijatora, dobrovoljnost učešća u postupku medijacije, ugovorenu medijaciju, te obavezu pokušaja rješavanja spora u postupku medijacije kada je to predviđeno zakonom.

Propisuju se i odredbe o medijatorima – o njihovom određivanju, pravima i dužnostima, kao i izuzeće medijatora.

Radi uređenja procesnih efekata pokretanja postupka medijacije određuje se trenutak koji je relevantan za određenje početka postupka. Za početak postupka medijacije relevantan je trenutak kada stranke potpišu sporazum o medijaciji, odnosno trenutak kada medijator, određen na osnovu sporazuma o medijaciji, prihvati sprovođenje medijacije.

Radi efikasnosti postupka određeno je da se podnošenjem predloga za medijaciju u slučajevima kada to zakon propisuje kao obavezu prije pokretanja sudskog postupka, kao i početkom medijacije prekida tok rokova zastarjelosti i prekluzivnih rokova za pokretanje drugih (npr. parničnih) postupaka.

Procesna pravila za medijaciju uređuju se u pravilima o sprovođenju postupka medijacije (član 20), korišćenju dokaza iz postupka medijacije (član 21) i okončanju postupka medijacije (član 22).

Rješenje spora u medijaciji optimalno se postiže poravnanjem. Zakon prepoznaje dvije različite situacije kada je u pitanju okončanje postupka medijacije zaključenjem poravnanja, i to: situaciju kada je isto zaključeno u postupku medijacije u sporu povodom koga nije pokrenut sudski postupak, odnosno u sporu u kojem je sudski postupak okončan povlačenjem tužbe u kojoj situaciji poravnanje pod određenim uslovima stiče svojstvo izvršne isprave nakon potvrđivanja od strane nadležnog suda, odnosno sačinjavanjem notarskog zapisa u skladu sa posebnim zakonom i situaciju kada je poravnanje postignuto u postupku medijacije osnov za zaključenje poravnanje pred sudom. Poravnanje koje je zaključeno prije pokretanja postupka pred sudom, odnosno u slučaju kada je postupak pred sudom okončan povlačenjem tužbe, može se pobijati tužbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje parnični postupak. (čl. 24 i 25).

Što se tiče troškova medijacije, nacrt zakona zadržava rješenje po kojem se u odnosu na alternativno rješavanje sporova visina nagrade za rad i naknade troškova medijacije određuje posebnim aktom Vlade Crne Gore. Određena su i pravila koja važe u slučajevima u kojima stranke plaćaju naknadu i nagradu medijatora, kao i slučajevi u kojima se troškovi medijacije plaćaju iz državnog budžeta i budžeta Glavnog grada, Prijestonice, odnosno opštine (čl. 26 i 27).

U čl. 28 i 29 sadržana su pravila o medijaciji sa međunarodnim elementom i o prekograničnoj medijaciji.

Čl. 30 - 38

Uz pravila o medijaciji, jedan dio zakona bavi se i pravilima o ranoj neutralnoj ocjeni spora kao drugoj važnoj univerzalnoj metodi rješavanja sporova. Za razliku od medijacije koja je po svojoj prirodi najčešće usmjerena na olakšanje postizanja poravnanja (tzv. facilitativna funkcija), kod rane neutralne ocjene spora cilj je da se olakša rješavanje spora kroz stručnu ocjenu činjeničnih i pravnih elemenata spora (tzv. evaluacijska funkcija).

Pravila o ranoj neutralnoj ocjeni spora sadrže pojam rane neutralne ocjene spora (član 30), definiciju evaluatora spora (član 31), sadržaj sporazuma o neutralnoj ocjeni spora (član 32), način određivanja evaluatora spora (član 33) i određuje se momenat početka postupka (član 34):

U Predlogu zakona određuju se i prava i dužnosti evaluatora spora. Postupak rane neutralne ocjene sprovodi se fleksibilno, u skladu sa sporazumom stranaka i na način koji

evaluator spora smatra odgovarajućim, s obzirom na procesna načela i okolnosti konkretnog slučaja (član 35).

Rezultat postupka je posebno obrazložena neutralna ocjena činjeničnih i pravnih elemenata spornog odnosa koji je predmet ocjene (član 36). Takva ocjena može se na zahtjev stranaka posebno obrazložiti. Ocjena evaluatora spora može biti osnov za zaključenje poravnjanja pred evaluatorom spora.

Takođe se određuje i da visinu nagrade za rad i naknade troškova evaluatora spora propisuje Vlada Crne Gore (član 37).

U članu 38 predviđa se shodna primjena odredaba čl. 18 i 19 ovog zakona na dužnosti i izuzeće evaluatora spora.

Čl. 39 - 48

Evropski standardi i najbolje prakse određuju da države treba da podstiču osposobljavanje medijatora i drugih lica koja sprovode postupak alternativnog rješavanja sporova i da moraju da obezbijede djelotvorne mehanizme kontrole kvaliteta postupaka alternativnog rješavanja sporova. U tom pravcu, Predlog Zakona posebnu pažnju posvjećuje propisivanju uslova i pravila za licenciranje medijatora i evaluatora spora.

Ministarstvo pravde izdaje licima koja zadovoljavaju propisane uslove licence za rad za medijatore, odnosno licence za rad za evaluatore spora.

Među uslovima za dobijanje licence za medijatore su, pored ostalog, VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, kao i 5 godina radnog iskustva na poslovima u VII1 nivou kvalifikacije obrazovanja i završen odgovarajući program obuke za medijatora koji, shodno pravilniku o programu obuke, sprovodi Centar (čl. 39).

Među uslovima za dobijanje licence za evaluatora spora predviđeno je, pored ostalog, najmanje 15 godina radnog iskustva kao sudija, državni tužilac ili advokat i završen program obuke za evaluatora spora koji sprovodi Centar (član 40).

Licence za rad za medijatora i evaluatora spora važe pet godina, a na zahtjev svojih nosilaca mogu da se produže za isti period. Uslovi za produženje licence medijatorima su, pored ostalog, određeni broj sprovedenih medijacija u prethodnom periodu važenja licence, kao i učestvovanje u programima stručnog usavršavanja (član 42 i 43). U svakom slučaju, lica koja sprovode postupak alternativnog rješavanja sporova moraju svoje poslove obavljati u skladu sa zakonom i etičkim kodeksom, što prati Centar. Ako se utvrde propusti, na prethodno obrazloženi predlog Centra, Ministarstvo može donijeti odluku o prestanku važenja licence. Predlog za donošenje odluke o prestanku važenja licence može podnijeti Centar, stranka u postupku, zastupnik ili punomoćnik stranke (član 45 i 46), čime se obezbjeđuju visoki standardi zaštite od nestručnog i nesavjesnog ponašanja lica koja sprovode postupak alternativnog rješavanja sporova. Protiv odluka kojim se odbija zahtjev za izdavanje, zahtjev za produženje, kao i protiv odluke o prestanku važenja licence može se pokrenuti upravni spor (član 47).

Radi evidencije licenciranih medijatora i evaluatora spora uspostavlja se kod nadležnog ministarstva registar medijatora i evaluatora spora (član 48).

Čl. 49

Privredni sporovi su po svojoj prirodi posebno prikladni za mirno rješavanje sporova. Uspješno poslovanje traži da se održavaju trajni odnosi saradnje s poslovnim partnerima, a njih sudski sporovi mogu nepovratno da naruše. Privredni sporovi su često kompleksni i ekonomski važni i traže brzo i djelotvorno rješavanje. Dugotrajnost sudskog postupka može da imobilizuje kapital i da izazove značajne negativne posljedice kako za stranke, tako i za privredu u cjelini. Zato se i na nacionalnom i na međunarodnom nivou posebno podstiče da se privredni sporovi

rješavaju autonomno i sporazumno i da se, kad god je to moguće, obraćanje sudu svede na apsolutno nužnu mjeru, tek kada svi pokušaji mirnog rješavanja spora budu iscrpljeni. Procesna dužnost lojalne saradnje stranaka izražena je i u model zakonima UN-a i u aktima EU-a o alternativnom rješavanju sporova, tako da je treba jače naglasiti u privrednom kontekstu.

S obzirom na takav cilj, kao i na okolnost da privredni subjekti redovno raspolažu znanjem specifične materije, da imaju zaposlena stručna lica i da bi privrednici trebali da se u poslovanju ponašaju racionalno, propisana je dužnost da stranke u privrednim sporovima svoje sporove prvo pokušaju da riješe neposredno i sporazumno, pregovorima i medijacijom. U tom smislu, shodno članu 49 Predloga Zakona, svaka stranka je prije pokretanja parničnog postupka dužna da drugu stranku obavijesti o bitnim elementima svojih zahtjeva, da joj omogući da se o zahtjevu izjasni i da preduzme druge prikladne radnje radi mirnog rješavanja spora kao što su: razmjena predloga za rješenje spora, ponuda za sklapanje poravnjanja, razmjena argumenata, činjenica i dokaza na kojima stranke baziraju svoje zahtjeve i predlozi za sprovođenje medijacije ili nekog drugog metoda alternativnog rješavanja sporova.

Čl. 50 i 51

U individualnim radnim sporovima mirno rješavanje sporova danas je standardan i redovan način postupanja. Ono je povezano i sa nastojanjima da se svi sporovi, kada je to moguće, rješavaju na radnom mjestu, unutar organizacije zaposlenog.

Predlog Zakona uređuje alternativno rješavanje individualnih radnih sporova - sporovi radnika i njihovih poslodavaca.

Za individualne radne sporove predlog se nadovezuje na postojeće odredbe o obaveznom postupku mirnog rješavanja sporova kod poslodavca (zahtjev poslodavcu za zaštitu prava zaposlenog prema zakonu kojim se uređuje rad i radni odnosi). Na sva druga pitanja alternativnog rješavanja za individualne radne sporove primjenjuju se opšte odredbe o alternativnom rješavanju sporova i medijaciji.

S tim u vezi, u članu 50 Predloga predviđeno je da se na postupak koji zaposleni, u skladu sa zakonom kojim je propisana obaveza pokretanja postupka mirnog rješavanja spora koji nastane u ostvarivanju prava zaposlenog iz rada i po osnovu rada, pokrene pred Centrom, primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na medijaciju, dok je članom 51 propisano da su stranke u individualnom radnom sporu zaposleni i poslodavac.

Čl. 52 - 55

Poseban dio zakona sadrži i pravila u vezi sa primjenom medijacije u porodičnim sporovima. Tako je u članu 52 propisano da se medijacija u sporovima za razvod braka, kao i u drugim sporovima u vezi sa porodičnim odnosima sprovodi u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju porodični odnosi.

U članu 53 propisane su posebne dužnosti medijatora u postupku porodične medijacije, kao izuzetno zahjevnom i složenom postupku čiji pozitivan ishod trajno uređuje odnose u porodici i doprinosi razvoju porodične zajednice kao posebno važne za razvoj društva. Tako je, između ostalog, predviđeno da je medijator dužan da posebno vodi računa o zaštiti najboljih interesa djeteta u svim postupcima koji se tiču djece, da je dužan da obustavi postupak medijacije u svim slučajevima u kojima zbog sumnje na postojanje nasilja u porodici medijacija ne bi bila svrsishodna.

Polazeći od činjenice da mnogi porodični sporovi imaju neposrednog ili posrednog uticaja na djecu, a posebno uvažavajući zahtjeve Konvencije o pravima djeteta koju je Crna Gora ratifikovala, u članu 54 predviđena je mogućnost uključivanja djeteta u postupak medijacije, u skladu sa njegovim uzrastom i zrelošću, na koji način se posebno garantuje pravo djeteta na participaciju u postupku medijacije.

U članu 55 predviđeni su izuzeci od povjerljivosti.

Čl. 56 - 69

Saglasno dobrom iskustvu i tradiciji u radu dosadašnjeg Centra za posredovanje, koji je osnovan 2008. godine, a od 2012. godine radi kao organizacija sa svojstvom pravnog lica koju je osnovala Vlada Crne Gore, ovim Predlogom Centar za alternativno rješavanje sporova nastavlja sa radom kao pravni sukcesor Centra za posredovanje. Njegove nadležnosti su proširene, tako da uz medijaciju ima i ovlašćenja da učestvuje u stručnim poslovima koji se odnose i na druge oblike alternativnog rješavanja sporova po ovom zakonu (ranu neutralnu ocjenu spora, alternativno rješavanje sporova u posebnim oblastima itd.). Time se u cjelokupnom području alternativnog rješavanja sporova omogućava sprovođenje jedinstvene politike, izrada koherentnih programa razvoja alternativnog rješavanja sporova, jedinstveno stručno i statističko praćenje i uspostavljanje harmonizovanih standarda sprovođenja različitih oblika alternativnog rješavanja sporova. Ovakvom organizacijom ujedno se ostvaruje ušteda sredstava državnog budžeta i sprječava preklapanje nadležnosti.

Predlog zakona propisuje da Centar za alternativno rješavanje sporova, isto kao i Centar za posredovanje, ima svojstvo pravnog lica, nosilac je javnih ovlašćenja, da mu je osnivač Vlada Crne Gore i da mu je sjedište u Podgorici. U članu 56 propisani su poslovi Centra, dok su u članu 57 propisani poslovi Centra u drugim oblastima u kojima se sprovodi alternativno rješavanje sporova.

Organe Centra - Upravni odbor i izvršnog direktora imenuje Vlada Crne Gore na predlog Ministarstva pravde na period od četiri, odnosno pet godina uz mogućnost ponovnog imenovanja. U zakonu se detaljno propisuju nadležnosti i sastav organa Centra, uslovi i postupak njihovog imenovanja, kao i njihova ovlašćenja i način rada (čl. 60-63).

U članu 64 uređen je sastav i mandat Etičke komisije za medijatore i evaluatore spora. Kao posebno tijelo unutar Centra, Etička komisija postupa po pritužbama na rad medijatora i evaluatora spora i na direktan način obezbjeđuje poštovanje pravila Etičkog kodeksa i zakonito postupanje medijatora i evaluatora spora, u smislu poštovanja obaveza koje proizilaze iz odredbi i duha ovog zakona, a koje su nužno vezane za svojstvo medijatora ili evaluatora spora, koje shodno istom stiču. Predlogom je predviđen osnov za prestanak licence - odluka Etičke komisije kojom je utvrđeno da je medijator, odnosno evaluator spora povrijedio odredbe Etičkog kodeksa medijatora i evaluatora spora, odnosno odredbe ovog zakona, čime je u značajnoj mjeri narušen nivo standarda njegovog profesionalnog ponašanja ili je medijaciju, odnosno ranu neutralnu ocjenu spora sproveo suprotno načelima alternativnog rješavanja sporova.

Centar ima zaposlene na koje se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima, a finansira se iz budžeta Crne Gore i sopstvenih prihoda (čl. 67 i 68). Nadzor nad radom Centra za alternativno rješavanje sporova vrši Ministarstvo pravde, kojem Centar podnosi godišnje izvještaje o radu koji sadrže zakonom propisane elemente (član 69).

Čl. 70 - 79

U prelaznim i završnim odredbama određuju se pravila o transformaciji Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova. Centar za posredovanje nastavlja rad kao Centar za alternativno rješavanje sporova po odredbama ovog zakona, s tim da će organi upravljanja Centra za posredovanje nastaviti sa radom kao organi upravljanja Centra za alternativno rješavanje sporova do isteka mandata (čl. 70 i 71). Predviđeno je da će se podzakonski akti potrebni za sprovođenje ovog zakona, kao i opšti akti Centra donijeti u roku od tri, odnosno dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona (čl. 72 i 76).

Član 73 uređuje pitanje započetih postupaka posredovanja.

Mogućnost da državljanin država EU bude medijator ili evaluator spora vezana je za momenat pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (čl. 77).

U čl. 74 i 75 uređeno je pitanje važenja izdate licence za rad posrednika.

Članovi 78 i 79 propisuju momenat prestanka važenja Zakona o posredovanju i stupanje na snagu ovog zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Jedan od ciljeva Zakona o alternativnim načinima rješavanja spora je postizanje uravnoteženog odnosa između broja sudskih postupaka i postupaka alternativnog rješavanja sporova čime će se postići značajno smanjenje troškova sudskog postupka, efikasnost pravosuđa, unapređenje poslovnog ambijenta i poboljšanje pristupa pravdi građanima i pravnim subjektima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova kao finansijski isplativih, održivih i dostupnih načina rješavanja sporova.

U Budžetu Centra za posredovanje u 2019. godini obezbijedena su dovoljna finansijska sredstva za funkcionisanje Centra za posredovanje, tako da u tekućoj godini nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva za implementaciju ovog propisa. Što se tiče 2020. godine, a shodno obavezama iz Srednjoročnog programa rada Vlade za period 2018 - 2020 i strateškog dokumenta - Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova za period 2019 - 2021, koji su, pored ostalog, predvidjeli i donošenje predmetnog zakona koji, između ostalog, propisuje primjenu novog metoda alternativnog rješavanja sporova - rana neutralna ocjena spora i mirno rješavanje potrošačkih sporova, za implementaciju ovog zakona biće neophodno povećanje iznosa budžeta za 150.000 eura, sve u cilju kontinuirane edukacije novih i postojećih posrednika-medijatora, razvijanja novog metoda alternativnog rješavanja sporova, primjene posredovanja u specifičnim vrstama sporova, povećanja angažovanja posrednika zbog većeg broja predmeta koji se očekuje u narednom periodu zbog propisane obaveze prethodnog pokušaja rješavanja određene vrste sporova u postupku posredovanja-medijacije itd.

...

Crna Gora

Ministarstvo finansija

Br: 01-02- 03- 9870

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
ПОДГОРИЦА

Примљено:			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
01-	019	- 5376/19-3	Podgorica, 09.07.2019. godine

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.meMINISTARSTVO PRAVDE
- n/r ministra , g-dina Zorana Pažina-

Poštovani gospodine Pažin,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 01-019-5376/19-2 od 24.06.2019, a kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o alternativnim načinima rješavanja sporova*, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Predloženim propisom alternativno rješavanje sporova će biti uređeno na način koji je jedinstven i koherentan i kojim će se uspostaviti zajednički normativni okvir i omogućiti koordinacija, razvoj i rast alternativnih načina rješavanja spora. Donošenjem ovog zakona podstiće se primjena alternativnog rješavanja sporova kao brzog, ekonomičnog i pravičnog načina ostvarivanja prava na pravnu zaštitu i pristupa pravdi, unaprijediti dostupnost alternativnom rješavanju sporova i postići uravnotežen odnos između broja sudskih postupaka i postupaka alternativnog rješavanja sporova.

Takođe, na ovaj način bi i u kontekstu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji bile stvorene optimalne pretpostavke za ispunjavanje sadašnjih i budućih obaveza koje će Crna Gora, kao država članica, imati u pogledu obezbjeđenja kvalitetnog i efikasnog funkcionisanja pravosudnog sistema i unapređenja pristupa pravdi građanima i pravnim licima.

Imajući u vidu navedeno, na Predlog zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju ovog Zakona u tekućoj godini nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva, s obzirom da su u budžetu Centra za posredovanje Crne Gore za 2019. godinu obezbijedena finansijska sredstva za funkcionisanje transformisanog Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova, kao i za nesmetanu primjenu predmetnog propisa. Takođe, navedeno je da će u 2020. godini, za sprovođenje zakona biti neophodna dodatna sredstva u iznosu od 150.000,00 €, za kontinuirane edukacije novih i postojećih posrednika, razvijanja novog metoda alternativnog rješavanja sporova, primjene posredovanja u specifičnim vrstama sporova, povećanja angažovanja posrednika zbog povećanog broja predmeta, odnosno sporova koji se obavezno moraju pokušati riješiti u postupku posredovanja, zbog uvođenja obaveze prvog susreta sa posrednicima u određenim vrstama sporova i drugo.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija načelno nema primjedbi na Predlog Zakon o alternativnim načinima rješavanja sporova, s tim da će dodatna sredstva potrebna za implementaciju navedenog zakona u 2020. godini biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjeg zakona o budžetu.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Zakon o alternativnim načinima rješavanja sporova

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni; na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Jedan od prioriteta Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija je podsticanje alternativnog rješavanja sporova. Ustavno zajemčeni i standardni način rješavanja svih sporova o pravima kojima stranke mogu slobodno raspolagati je sudski postupak. Međutim, društveno je poželjno pravo, a u sve većoj mjeri i dužnost stranaka da pri rješavanju sporova iscrpe sve druge mogućnosti prije nego se obrate pravosudnim organima.

S tim u vezi, prepoznat je značaj alternativnih načina rješavanja sporova kao efikasnih, finansijski isplativih, održivih i dostupnih načina rješavanja sporova. Samim tim se pokazalo da je trenutno stanje koje odlikuje nejedinstveno i nekoherentno uređenje alternativnih načina rješavanja sporova, kao i njihova nedovoljna afirmisanost osnovni problem koji predloženi akt treba da otkloni.

Navedeni problem uzrokovan je postojećom zakonskom regulativom koja ne obezbjeđuje jedinstveni normativni okvir u ovoj oblasti, već pojedine procedure alternativnog rješavanja sporova uređuje odredbama više propisa. Primjera radi, u Zakonu o parničnom postupku se u odnosu na građansko-pravne sporove nalaze odredbe koje se odnose na upućivanje u posredovanje i na sudu pridruženu medijaciju u takvim sporovima; u Porodičnom zakonu, u odnosu na sporove iz porodičnih odnosa, nalaze se odredbe o posredovanju u porodičnim sporovima i u sporovima radi zaštite prava i interesa djeteta i ostalih članova porodice; u Zakonu o stečaju posredovanje je predviđeno u sporovima koji nastaju povodom stečaja, dok se posredovanje predviđa i kao metoda ponovnog uređenja dužničko-povjerilačkih odnosa u postupku restrukturiranja iz Zakona o sporazumnoj finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama; Zakonom o mirnom rješavanju radnih sporova uređeno je kolektivno i individualno rješavanje radnih sporova. Takođe, vrlo aktuelno pitanje rješavanja potrošačkih sporova je predmet aktivnosti Privredne komore, pri kojoj je obrazovan Odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova. Takođe, uređenje alternativnog rješavanja sporova u najvećoj mjeri je ograničeno na posredovanje, dok druge metode alternativnog rješavanja sporova nisu zakonom uređene. Dosadašnja istraživanje javnog mnjenja pokazala su da građani nisu dovoljno informisani o institutu posredovanja i njegove praktične koristi kao metode rješavanja sporova.

Opisano stanje predmetne oblasti prvenstveno ima za posljedicu neusklađenost zakonodavnog okvira sa pravom Evropske unije, kod činjenice da sama razrušenost materije ne obezbjeđuje dosljednost i rad na unapređenju, a sve u cilju praćenja aktuelne evropske prakse. Dalje, pored postojećih organa i institucija, zakonom ovlašćenih na preduzimanje određenih radnji u vezi sa alternativnim rješavanjem sporova, egzistira Centar za posredovanje, kao organizacija sa svojstvom pravnog lica, čije područje rada je ograničeno Zakonom o posredovanju, koji ga ovlašćuje na preduzimanje radnji samo u vezi sa posredovanjem, a ne i ostalim načinama alternativnog rješavanja sporova, dok se u nekim sporovima nadležnost pomenutog Centra preklapa sa nadležnošću drugih organa, npr. Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova. Takođe, osim posredovanja, drugi načini alternativnog rješavanja sporova u Crnoj Gori se za sada ili vrlo malo koriste ili se uopšte ne koriste. U okolnostima u kojima se mogućnosti alternativnog rješavanja sporova zanemaruju ili metode ovakvog načina nisu dobro organizovane i dostupne građanima, sudovi postaju preopterećeni, raste broj zaostalih predmeta, produžava se trajanje sudskih postupaka, a troškovi državnog budžeta i društva u cjelini, nepotrebno rastu.

U ovakvom kontekstu, evidentno je da su subjekti prava oštećeni zbog neadekvatne dostupnosti pravdi-nedovoljne efikasnosti postojećeg sistema koji ne obezbjeđuje finansijski isplativ i efikasan način rješenja, odnosno alternativno rješenje spora. Ukoliko se postojeći propis ne izmjeni, pravni sistem u ovoj oblasti ne bi bio usklađen sa dostignućima savremene evropske prakse, građanima ne bi bile dostupne druge metode alternativnog rješavanja

spora, kao ni poslovni ambijent zasnovan na saradnji i razvoju.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim propisom alternativno rješavanje sporova će biti uređeno na način koji je jedinstven i koherentan i kojim će se uspostaviti zajednički normativni okvir i omogućiti koordinacija, razvoj i rast alternativnih načina rješavanja spora. Donošenjem ovog zakona podstiće se primjena alternativnog rješavanja sporova kao brzog, ekonomičnog i pravičnog načina ostvarivanja prava na pravnu zaštitu i pristupa pravdi, unaprijediti dostupnost alternativnom rješavanju sporova i postići uravnotežen odnos između broja sudskih postupaka i postupaka alternativnog rješavanja sporova.

Takođe, na ovaj način bi i u kontekstu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji bile stvorene optimalne pretpostavke za ispunjavanje sadašnjih i budućih obaveza koje će Crna Gora, kao država članica, imati u pogledu obezbjeđenja kvalitetnog i efikasnog funkcionisanja pravosudnog sistema i unapređenja pristupa pravdi građanima i pravnim licima.

Pomenuti ciljevi su u skladu sa Srednjoročnim programom rada Vlade za 2018-2020 (strateški prioritet 2- Crna Gora država vladavine prava i dobrog upravljanja), kao i sa ciljevima i mjerama iz Programa razvoja alternativnog rješavanja spora 2019-2021, koji je donijet u decembru 2018. godine, i njegovog Akcionog plana 2019-2021.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)
Objasnite preferiranu opciju?

Srednjoročnim programom rada Vlade za 2018-2020 (strateški prioritet 2- Crna Gora država vladavine prava i dobrog upravljanja), usvojenim u januaru 2018. godine, i Programom razvoja alternativnog rješavanja sporova 2019-2021, koji je usvojen u decembru 2018. godine, utvrđeni su strateški i operativni ciljevi u ovoj oblasti.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Rješenja u propisu će pozitivno uticati na ostvarivanje prava na pravnu zaštitu i unapređenje pristupa pravdi građanima i pravnim licima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova kao efikasnog, finansijski isplativog, održivog i dostupnog načina rješavanja sporova. Uticaće se na efikasnost pravosuđa i smanjenje broja predmeta koji se rješavaju pred sudom.

Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda?

Objasnite!

Da li implementacijom propisa prolaze međunarodne finansijske obaveze? Objasnite!

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistaći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Jedan od ciljeva Zakona o alternativnim načinima rješavanja sporova je postizanje uravnoteženog odnosa između broja sudskih postupaka i postupaka alternativnog rješavanja sporova, čime će se postići značajno smanjenje troškova sudskog postupka, efikasnost pravosuđa, unapređenje poslovnog ambijenta i poboljšanje pristupa pravdi građanima i pravnim subjektima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova kao finansijski isplativog, održivog i dostupnog načina rješavanja sporova.

U budžetu Centra za posredovanje u 2019. godini izvršeno je povećanje finansijskih sredstava za funkcionisanje transformisanog Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova, kao i za nesmetanu primjenu propisa, tako da u ovoj godini nije potrebno obezbjeđiti dodatna sredstva za implementaciju propisa. Što se tiče 2020. godine, a shodno obavezama iz Srednjoročnog programa rada Vlade za 2018-2021 i strateškog dokumenta - Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova za 2019-2021, koji su, pored ostalog, predvidjeli i donošenje predmetnog zakona koji, između ostalog, propisuje primjenu novog metoda alternativnog rješavanja sporova-rana neutralna ocjena spora i mirno rješavanje potrošačkih sporova, za implementaciju zakona neophodno će biti povećanje iznosa budžeta za 2020. godinu za 150.000 eura, sve u cilju kontinuirane edukacije novih i postojećih posrednika, razvijanja novog metoda alternativnog rješavanja sporova, primjene posredovanja u specifičnim vrstama sporova, povećanja angažovanja posrednika zbog povećanog broja predmeta, odnosno sporova koji se obavezno moraju pokušati riješiti u postupku posredovanja, zbog uvođenja obaveze prvog susreta sa posrednicima u određenim vrstama sporova i drugo.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Prilikom izrade zakona korišćena je konsultantska podrška eksperata iz Slovenije i Srbije, u okviru projekta Udruženja medijatora Crne Gore, podržanog od strane britanske ambasade u Crnoj Gori. Tokom procesa izrade koncepta predmetnog zakona, a prilikom normiranja novih rješenja, konsultovani su predstavnici Privrednog suda, Advokatske komore, Osnovnog suda u Podgorici i Udruženja medijatora. Predlozi i sugestije koje su se odnosile na vrstu sporova koji će biti predmet obaveznog upućivanja na medijaciju i postupak medijacije u bitnom su prihvaćeni.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke za implementaciju propisa su:

- nedovoljna informisanost građana i pravnih subjekata;
- nedovoljna finansijska sredstva za promociju alternativnih načina rješavanja sporova;
- nedovoljna zainteresovanost relevantnih subjekata.

Mjere koje će se preduzeti tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi su:

- podizanje nivoa informisanosti građana i pravnih lica o alternativnom rješavanju sporova;
- obezbjeđenje donatorske podrške;
- sprovođenje edukativnih programa za sve subjekte na koje se propis odnosi;
- razvijanja novih metoda alternativnog rješavanja spora;
- realizacija zakonom utvrđenih mjera u pogledu nagrađivanja medijatora i stručnih lica.

Indikatori koji će biti praćeni su utvrđeni Srednjoročnim programom rada Vlade za 2018-2020, Programom za razvoja ARS-a za 2019-2021 i Strategijom reforme pravosuđa 2019-2022, koja je u finalnoj fazi izrade i čije usvajanje je predviđeno Programom rada Vlade Crne Gore za treći kvartal 2019. godine.

Ministarstvo pravde, u saradnji sa Centrom za alternativno rješavanje sporova, biće zaduženo za monitoring i

evaluaciju primjene propisa.

Podgorica, 03. jul 2019. godine

MINISTAR
Zoran Pažin

Crna Gora
Kabinet predsjednika Vlade
Kancelarija za evropske integracije

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301
fax: +382 20 481 301
www.kei.gov.me

Br: 01-004-3158/2

20. novembar 2019.

Za: MINISTARSTVO PRAVDE
ministru Zoranu Pažinu

Veza: Dopis br: 01-019-5376/19-2

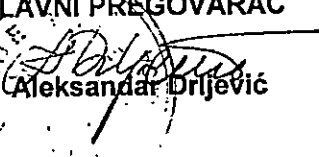
Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o alternativnom rješavanju sporova s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 01-019-5376/19-2 od 20. novembra 2019. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o alternativnom rješavanju sporova s pravnom tekovinom Evropske unije.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

GLAVNI PREGOVARAČ

Aleksandar Drljević

Prilog:

.- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o alternativnom rješavanju sporova s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

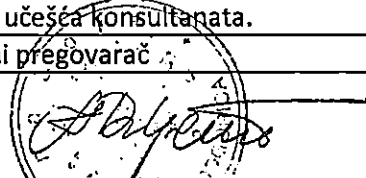
- Ministarstvu pravde;
- a/a

Kontakt osoba: Nevenka Vulićević, načelnik Odsjeka za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU
tel: 020 481 312
email: nevenka.vulicevic@gsv.gov.me

N.V.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MP-IU/PZ/19/08
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o alternativnom rješavanju sporova	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Alternative Dispute Resolution	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za građansko zakonodavstvo i nadzor	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Ibrahim Smailović, generalni direktor 020 407 507, Ibrahim.smailovic@mpa.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jelena Dragičević, 020 407 523 Jelena.dragicevic@mpa.gov	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Centar za alternativno rješavanje sporova, sudovi	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, član 80, Jačanje institucija i vladavina prava		
b) Stepent ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2019-2020	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 23 Pravosuđe i temeljna prava 1. Planovi i potrebe, 1.2 Zakonodavni okvir, A Pravosuđe	
- Rok za donošenje propisa	IV kvartal 2019.	
- Napomena		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
32008L0052		
Direktiva 2008/52/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 21 maja 2008. o pojedinim aspektima posredovanja u građanskim i privrednim stvarima / Directive 2008/52/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on certain aspects of mediation in civil and commercial matters, OJ L 136/3, 24.5.2008.		
Potpuno usklađeno/ Fully harmonized		
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije		

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvor prava EU preveden je na crnogorski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o alternativnom rješavanju sporova preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o alternativnom rješavanju sporova nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa	Potpis / glavni pregovarač
Datum: 	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevod propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
TU/PZ/19/08		MP-U/PZ/19/08		
Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 2008/52/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. maja 2008. o pojedinim aspektima posredovanja u građanskim i privrednim stvarima – 32008L0052				
Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o alternativnom rješavanju sporova		Proposal for the Law on Alternative Dispute Resolution		
Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2008/52/EZ				
<p align="center">Član 1</p> <p align="center">Cilj i područje djelovanja</p> <p>Cilj ove Direktive jeste da se olakša pristup alternativnom rješavanju sporova i da se promoviše mirno rješavanje sporova podsticanjem na korišćenje medijacije i izbjedivanjem ravnoteže između medijacije i sudskog stupka.</p> <p>Ova Direktiva primjenjuje se u prekograničnim sporovima građanske i privredne stvari osim kada je riječ o pravima i obavezama kojima strane ne raspolažu po relevantnom nadležnom pravu. Ova se Direktiva naročito ne primjenjuje na stvari vezane za prihode, carine ili upravne stvari, niti na</p>	<p align="center">Predmet</p> <p align="center">Član 1</p> <p>Ovim zakonom uređuje se alternativno rješavanje sporova u građanskopravnim odnosima (u daljem tekstu: alternativno rješavanje sporova) medijacijom, ranom neutralnom ocjenom spora i drugim načinima alternativnog rješavanja sporova, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima.</p> <p align="center">Alternativno rješavanje sporova</p> <p align="center">Član 3</p> <p>Alternativno rješavanje sporova podrazumijeva rješavanje tih sporova uz učešće neutralnog trećeg lica koje</p>	Potpuno usklađeno		

<p>govornost države za činjenja ili nečinjenja u vršenju javnih ovlaštenja (<i>acta iure imperii</i>).</p> <p>U ovoj Direktivi, izraz 'država članica' ima značenje država nica sa izuzetkom Danske.</p>	<p>pomaže strankama da riješe spor, prije ili nakon pokretanja sudskog ili drugog postupka.</p> <p style="text-align: center;">Centar Član 4</p> <p>Radi vršenja stručnih poslova u vezi medijacije, rane neutralne ocjene spora i drugih načina alternativnog rješavanja sporova, kao i podsticanja i unapređenja dostupnosti alternativnog rješavanja sporova osniva se Centar za alternativno rješavanje sporova (u daljem tekstu: Centar), kao nosilac javnih ovlaštenja.</p> <p style="text-align: center;">Medijacija u slučaju prekograničnog spora Član 29</p> <p>Medijacija u slučaju prekograničnog spora je medijacija u kojoj jedna od stranaka u vrijeme početka postupka medijacije ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište u državi članici Evropske unije.</p> <p>U postupku iz stava 1 ovog člana medijator će prilikom sprovođenja medijacije uzeti u obzir odredbe akata Evropske unije koji se odnose na medijaciju u građanskim i privrednim sporovima.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 2 Prekogranični sporovi</p> <p>Za svrhe ove Direktive prekogranični spor je onaj spor u me barem jedna od strana ima domicil ili uobičajeno ebivalište u državi članici, a da to nije država druge strane i na datum na koji:</p> <p>se strane saglase da koriste medijaciju nakon što je došlo do spora;</p> <p>) medijaciju naloži sud;</p> <p>prema domaćem pravu nastane obaveza da se koristi medijacija;</p> <p>) se stranama uruči poziv za svrhe člana 5.</p> <p>Bez obzira na stav-1,-za svrhe članova.7 i 8, prekogranični</p>	<p style="text-align: center;">Medijacija u slučaju prekograničnog spora Član 29</p> <p>Medijacija u slučaju prekograničnog spora je medijacija u kojoj jedna od stranaka u vrijeme početka postupka medijacije ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište u državi članici Evropske unije.</p> <p>U postupku iz stava 1 ovog člana medijator će prilikom sprovođenja medijacije uzeti u obzir odredbe akata Evropske unije koji se odnose na medijaciju u građanskim i privrednim sporovima.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>or je i onaj spor u kome se sudski postupak ili arbitraža nakon medijacije između stranā pokrenu u državi članici koja je ona u kojoj strane imaju domicil ili uobičajeno obitavalište na datum pomenut u stavu 1 (a), (b) ili (c).</p> <p>Za svrhe stavova 1 i 2, domicil se određuje u skladu sa pravilima 59 i 60 Regulative (EZ) br. 44/2001.</p>			
<p>Član 3</p> <p>Značenje izraza</p> <p>svrhe ove Direktive primjenjuju se sljedeća značenja izraza:</p> <p>‘Medijacija’ znači strukturirani proces, bez obzira na to kako je nazvan ili kako se na njega upućuje, u kome dvije strane u sporu pokušavaju same dobrovoljno da postignu sporazum o rješenju spora među sobom uz pomoć medijatora. Ovaj proces mogu pokrenuti strane ili ga može predložiti ili naložiti sud ili može biti propisan zakonom države članice.</p> <p>Izraz medijacija uključuje medijaciju koju vodi sudija koji nije zadužen ni za jedan sudski postupak koji se odnosi na predmetni spor. Izraz medijacija isključuje pokušaje suda ili sudija koji imaju nadležnost u sporu da spor riješe tokom sudskog postupka u tom sporu.</p>	<p>Pojam Član 8</p> <p>Medijacija je postupak u kojem stranke nastoje da sporazumno riješe spor uz pomoć jednog ili više medijatora.</p> <p>Pokušaj mirnog rješavanja spora Član 6</p> <p>Stranke će, kad god je to moguće, pokušati da mirno riješe svoj spor, prije pokretanja sudskog postupka.</p> <p>Obaveza pokušaja rješavanja spora u postupku medijacije Član 12</p> <p>Prije pokretanja postupka pred sudom stranke su dužne da pokrenu postupak medijacije u sporovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koji su zakonom kojim se uređuje parnični postupak propisani kao sporovi male vrijednosti; - radi naknade štete iz ugovora o osiguranju ako je jedna od stranaka društvo za osiguranje; - za koje je posebnim zakonom propisana ta obaveza. <p>Izuzeci medijatora Član 19</p> <p>Medijaciju ne može sprovesti medijator:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koji je kao ovlašteno službeno lice za vođenje upravnog postupka, sudija, arbitar ili advokat učestvovao u sporu koji je predmet medijacije ili u drugom sporu koji je prethodio ili proizlazio iz istog pravnog odnosa ili je u vezi sa njim; 	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>Medijator' ima značenje svakog trećeg lica od koga se traži da sprovede medijaciju na djelotvoran, nepristrasan i stručan način, bez obzira na zvanje ili zanimanje tog trećeg ca u državi članici o kojoj je riječ i bez obzira na način na koji je to treće lice postavljeno ili mu je traženo da provede medijaciju.</p>	<p style="text-align: center;">Medijator Član 9</p> <p>Medijator je lice koje sprovodi postupak medijacije i pomaže strankama da postignu poravnanje, bez ovlašćenja da im nametne obavezno rješenje, a kome je izdata licenca za rad, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p style="text-align: center;">Dužnosti medijatora Član 18</p> <p>Medijator je dužan da postupak medijacije sprovodi neutralno, stručno i cjelishodno, a da se prema strankama i njihovim zastupnicima odnosi pravično i nepristrasno, u skladu sa Etičkim kodeksom medijatora i evaluatora spora i pravilima po kojima se sprovodi medijacija. Medijator odgovara za štetu koju nanese stranci namjerno ili krajnjom nepažnjom, u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu.</p>	<p style="text-align: center;">potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p style="text-align: center;">Osiguravanje kvaliteta medijacije</p> <p>Države članice moraju podsticati, svim sredstvima koja imaju na raspolaganju, izradu i poštovanje dobrovoljnog mehanizma postupanja medijatora i organizacija koje pružaju usluge medijacije, kao i druge djelotvorne mehanizme za osiguranje kvaliteta za pružanje usluga medijacije.</p> <p>Države članice moraju da podstiču inicijalnu i kontinuiranu edukaciju medijatora da se obezbijedi da se medijacija sprovodi na djelotvoran, nepristrasan i stručan način u odnosu na stranke.</p>	<p style="text-align: center;">Poslovi Centra Član 56</p> <p style="text-align: center;">Centar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vrši stručne i administrativne poslove koji se odnose na medijaciju, ranu neutralnu ocjenu spora i druge načine alternativnog rješavanja sporova; 2) informiše stručnu i širu javnost o mogućnostima i prednostima alternativnog rješavanja sporova; 3) inicira donošenje, odnosno izmjenu propisa radi usklađivanja sa međunarodnim standardima u oblasti alternativnog rješavanja sporova; 4) daje mišljenje o radu medijatora i evaluatora spora u postupku produženja licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora; 5) prati i ocjenjuje rad medijatora i evalutora spora i o tome sačinjava izvještaj koji dostavlja Ministarstvu; 6) sprovodi obuku za medijatore i evaluatore spora, kao i za 	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

druga lica koja sprovode druge postupke alternativnog rješavanja sporova i organizuje njihovo stručno usavršavanje;

- 7) donosi Statut i akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, uz saglasnost Ministarstva;
- 8) donosi Etički kodeks medijatora i evaluatora spora;
- 9) vodi evidenciju o alternativnom rješavanju sporova, zbirno i po pojedinim vrstama postupaka;
- 10) prima pritužbe na rad medijatora i evaluatora spora;
- 11) izdaje publikacije koje se odnose na alternativno rješavanje sporova i organizuje stručne i naučne skupove iz te oblasti;
- 12) vrši i druge poslove propisane zakonom i opštim aktima Centra.

Dužnosti medijatora

Član 18

Medijator je dužan da postupak medijacije sprovodi neutralno, stručno i cjelishodno, a da se prema strankama i njihovim zastupnicima odnosi pravično i nepristrasno, u skladu sa Etičkim kodeksom medijatora i evaluatora spora i pravilima po kojima se sprovodi medijacija.

Produženje licence za rad medijatora

Član 43

Zahtjev za produženje licence za rad medijator podnosi Ministarstvu, preko Centra, najkasnije tri mjeseca prije isteka roka važenja te licence.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana Ministarstvo donosi odluku, po prethodno pribavljenom mišljenju Centra, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

U mišljenju iz stava 2 ovog člana Centar će navesti broj postupaka u kojima je medijator odbio da postupa i razloge odbijanja, kao i podatke o sprovedenim postupcima i donesenim odlukama Etičke komisije po pritužbama

podnesenim protiv tog medijatora.

- Licenca za rad medijatora će se produžiti ako medijator:
- ispunjava uslove iz člana 39 stav 1 ovog zakona;
 - za vrijeme važenja licence sprovede najmanje 20 medijacija i ostvari deset časova stručnog usavršavanja u toku jedne godine; i
 - dobije od Centra pozitivno mišljenje o radu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana medijator je dužan da dostavi dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 39 stav 1 tač. 1, 3 i 8 ovog zakona.

Ministarstvo će odbiti zahtjev za produženje licence za rad medijatora ako utvrdi da medijator ne ispunjava uslove iz stava 3 ovog člana.

Etička komisija

Član 64

Radi praćenja primjene Etičkog kodeksa medijatora, Etičkog kodeksa evaluatora spora i ovog zakona obrazuje se Etička komisija!

Etička komisija ima predsjednika i dva člana, koje imenuje Upravni odbor Centra na period od dvije godine i ista lica mogu biti ponovo imenovana.

Predsjednik i članovi Etičke komisije imaju zamjenike.

Predsjednika Etičke komisije i njegovog zamjenika predlaže Sudski savjet iz reda sudija osnovnog suda, jednog člana i njegovog zamjenika predlaže Advokatska komora Crne Gore iz reda advokata, a drugog člana i njegovog zamjenika predlaže izvršni direktor Centra iz reda medijatora.

Predsjednik i član Etičke komisije iz reda sudija i advokata, kao i njihovi zamjenici ne mogu biti medijatori i evaluatori spora.

Predsjednik i članovi Etičke komisije, kao i njihovi zamjenici imaju pravo na naknadu za rad u visini koju odredi Upravni odbor Centra, na predlog izvršnog direktora Centra.

	<p style="text-align: center;">Poslovi Etičke komisije Član 65</p> <p>Svako može podnijeti pritužbu na rad medijatora i evaluatora spora zbog povrede Etičkog kodeksa medijatora, odnosno Etičkog kodeksa evaluatora spora i odredaba ovog zakona.</p> <p>Pritužba iz stava 1 ovog člana podnosi se Etičkoj komisiji, preko Centra.</p> <p>Po pritužbi iz stava 1 ovog člana postupa i odluke donosi Etička komisija.</p> <p>U pritužbi iz stava 1 ovog člana mora se naznačiti ime i prezime medijatora, odnosno evaluatora spora protiv koga se podnosi pritužba i opisati ponašanje medijatora, odnosno evaluatora spora koje predstavlja povredu Etičkog kodeksa medijatora, odnosno Etičkog kodeksa evaluatora spora i odredaba ovog zakona.</p> <p>U postupku odlučivanja o povredi Etičkog kodeksa medijatora, odnosno Etičkog kodeksa evaluatora spora i odredaba ovog zakona Etička komisija će pribaviti izjašnjenje medijatora, odnosno evaluatora spora protiv koga je podnesena pritužba.</p> <p>Način rada i odlučivanja, kao i druga pitanja od značaja za rad Etičke komisije bliže se uređuju poslovníkom o njenom radu.</p> <p>Poslovník iz stava 6 ovog zakona donosi Etička komisija.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 5 Korišćenje medijacije</p> <p>Sud kod kojeg je predata tužba može, kada je to prikladno nakon što je uzeo u obzir sve okolnosti predmeta, pozvati strane da koriste medijaciju da bi riješile spor. Sud može i pozvati strane da prisustvuju informativnom sastanku i potrebi medijacije ukoliko se takvi sastanci održavaju i ako su im dostupni.</p> <p>Ova Direktiva ne dovodi u pitanje domaće zakonodavstvo</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Uloga suda u postupku medijacije je propisana članom 2 Predloga zakona o izmjenama i dopunama</p>	

<p>m se propisuje da je korišćenje medijacije obavezno ili se pisuje da za korišćenje medijacije postoje podsticaji ili kcije ukoliko se postupci medijacije ne koriste prije ili on početka sudskog postupka, uz uslov da takav zakon ne ečava strane da iskoriste svoje pravo na pristup sudskom emu.</p>			<p>Zakona o parničnom postupku.</p>	
<p>Član 6</p> <p>zvršnost sporazuma koji nastanu kao rezultat medijacije</p> <p>Države članice moraju da obezbijede da za sve strane, ili jednu od njih uz izričitu saglasnost drugih strana, bude guće da traži da sadržaj pisanog sporazuma koji nastane o rezultat medijacije bude izvršni. Sadržaj takvog rrazuma mora se učiniti izvršnim, osim ako je u predmetu o ne je riječ sadržaj sporazuma suprotan zakonu države nice gdje se zahtjev podnosi ili ako zakon te države članice predviđa izvršnost takvog sporazuma.</p> <p>sadržaj sporazuma može da se učini izvršnim od strane la ili drugog nadležnog organa u presudi ili odluci ili u entičnom instrumentu u skladu sa zakonom države članice ojoj se zahtjev podnese.</p> <p>Države članice moraju da obavijeste Komisiju o sudovima drugim organima nadležnim da primaju zahtjeve iz stavova 2.</p> <p>Ništa u ovom članu ne smije da utiče na pravila koja se mjenjuju na priznavanje i izvršenje u drugoj državi članici ovora koji je učinjen izvršnim prema stavu 1.</p>	<p>Poravnanje zaključeno u sporu povodom kojeg nije pokrenut sudski postupak</p> <p>Član 24</p> <p>Poravnanje zaključeno pred medijatorom u sporu povodom kojeg nije pokrenut sudski postupak, odnosno u sporu u kojem je sudski postupak okončan povlačenjem tužbe, stiče svojstvo izvršne isprave potvrđivanjem kod nadležnog suda, odnosno sačinjavanjem notarskog zapisnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje notarska djelatnost.</p> <p>Poravnanje iz stava 1 ovog člana medijator dostavlja Centru koji ga bez odlaganja dostavlja nadležnom sudu radi potvrđivanja.</p> <p>Potvrđivanje poravnanja iz stava 1 ovog člana vrši sudija pojedinac nadležnog suda, stavljanjem potvrde na poravnanje, koja sadrži: poslovnu oznaku predmeta, naziv i sjedište suda, naznaku da se potvrđuje poravnanje zaključeno pred Centrom i datum zaključenja poravnanja, poslovnu oznaku predmeta Centra, datum izdavanja potvrde, potpis sudije i pečat suda.</p> <p>Nadležni sud obavjestiće Centar da nijesu ispunjeni uslovi za izdavanje potvrde iz stava 3 ovog člana, odnosno notar će odbiti da sačini notarski zapisnik o poravnanju ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) je sadržaj poravnanja suprotan javnom poretku; 2) zaključenje poravnanja o predmetu spora nije dopušteno; 3) je sadržaj poravnanja neizvršiv. <p>Poravnanje iz stava 1 ovog člana može se pobijati samo tužbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje parnični</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>postupak.</p> <p>Poravnanje zaključeno u sporu povodom kojeg je pokrenut sudski postupak Član 25</p> <p>Poravnanje pred medijatorom u postupku medijacije na koju je stranke uputio sud zaključuje se u pisanoj formi. Poravnanje iz stava 1 ovog člana medijator je dužan da bez odlaganja dostavi Centru koji će to poravnanje dostaviti sudu.</p>			
<p>Član 7</p> <p>Povjerljivost medijacije</p> <p>Pošto je namjera da se medijacija odvija na način koji će ezbijediti poštovanje povjerljivosti, države članice moraju obezbijediti da, ukoliko se strane drugačije ne saglase, ni medijatori niti lica uključena u administraciju procesa medijacije ne smiju biti prinuđena da daju dokaze u građanskom ili privrednom sudskom sporu ili arbitraži vezane informacije koje nastanu iz ili su u vezi sa procesom medijacije, osim:</p> <p>) Kada je to nužno zbog izuzetno važnih pitanja javne politike države članice o kojoj je riječ, naročito kada je to potrebno da se zaštite najbolji interesi djece ili da se spriječi šteta fizičkom ili psihičkom integritetu lica; ili</p> <p>) Kada je objavljivanje sadržaja sporazuma koji nastane iz medijacije nužno da bi se taj sporazum implementirao ili izvršio.</p> <p>Ništa u stavu 1 ne smije da sprečava države članice da donesu strožije mjere za zaštitu povjerljivosti medijacije.</p>	<p>Načela Član 5</p> <p>Alternativno rješavanje sporova zasniva se na načelu dobrovoljnosti. Stranke koje učestvuju u postupku alternativnog rješavanja spora dužne su da se ponašaju u skladu sa načelom savjesnosti i poštenja. U postupku alternativnog rješavanja sporova sa strankama se postupa u skladu sa načelima jednakosti i pravičnosti. Postupak alternativnog rješavanja sporova povjerljive je prirode, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.</p> <p>Mogućnost korišćenja dokaza u drugim postupcima Član 21</p> <p>U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku neće se uzeti u obzir izjave i dokazi koje stranka u postupku medijacije predloži ili podnese ako se odnose na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) činjenicu da je jedna od stranaka predlagala ili prihvatila medijaciju; 2) činjenicu da je stranka tokom medijacije priznala jedan ili više spornih zahtjeva ili činjenica, osim ako takva priznanja nijesu bila sastavni dio poravnanja; 3) druge izjave o činjenicama ili predloge stranaka date u postupku medijacije; 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>4) isprave koje su sačinjene isključivo za potrebe medijacije; 5) spremnost stranke da tokom medijacije prihvati predlog druge stranke ili medijatora; 6) druge predloge iznesene tokom medijacije.</p> <p>Izuzetno, dokazi iz stava 1 ovog člana mogu da se koriste u sudskom, arbitražnom ili drugom postupku, ako je:</p> <p>1) izvođenje tih dokaza nužno zbog zaštite javnog poretka, pod uslovima i u obimu propisanim zakonom, 2) to potrebno za dobrovoljno sprovođenje ili prinudno izvršenje poravnjanja.</p> <p>Ako se stranke nijesu drukčije sporazumjele, medijator i lica koja učestvuju u postupku medijacije, u bilo kojem svojstvu, nijesu dužna da svjedoče u arbitražnom, sudskom ili drugom postupku o činjenicama i podacima koji proizlaze iz postupka medijacije ili su povezani sa njim.</p> <p style="text-align: center;">Izuzeci od povjerljivosti Član 55</p> <p>U postupku porodične medijacije ne smatraju se povjerljivim informacije koje se moraju saopštiti radi sprečavanja nanošenja povrede fizičkom ili psihičkom integritetu djeteta i drugih članova porodice, u skladu sa zakonom.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p>Uticaj medijacije na rokove zastare i prekluzivne rokove</p> <p>Države članice moraju da obezbijede da strane koje se sruče za medijaciju u pokušaju da riješe spor ne budu kasnije riječene da pokrenu sudski postupak ili arbitražu u vezi sa n sporom zbog isteka rokova za zastaru ili prekluzivnih kova tokom postupka medijacije.</p> <p>Stav 1 ne dovodi u pitanje odredbe o rokovima zastare ili</p>	<p>Dejstvo medijacije na prekluzivne rokove i rokove zastarjelosti Član 17</p> <p>Pokretanjem postupka medijacije, kao i obraćanjem Centru radi rješavanja spora medijacijom u slučajevima iz člana 12 stav 1 ovog zakona prekidaju se rokovi za pokretanje sudskih i drugih postupaka, kao i rokovi zastarjelosti u odnosu na predmet medijacije.</p> <p>Ako u slučajevima iz člana 12 stav 1 ovog zakona, ne bude započet postupak medijacije, prekid rokova iz stava 1 ovog člana traje sve dok medijator ne izda potvrdu stranakama</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>kluzivnim rokovima u međunarodnim sporazumima čije su pisnice države članice.</p>	<p>o učešću na prvom sastanku sa medijatorom. Ako postupak medijacije započne, prekid rokova iz stava 1 ovog člana traje sve do njegovog okončanja.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 9</p> <p style="text-align: center;">Informacije za širu javnost</p> <p>države članice moraju da podstiču, sredstvima koja smatraju govarajući, dostupnost široj javnosti, naročito putem interneta, informacija o tome kako se mogu kontaktirati medijatori i organizacije koje pružaju usluge medijacije.</p>	<p style="text-align: center;">Registri Član 48</p> <p>Medijator kome je izdata licenca za rad upisuje se u registar medijatora, a evaluator spora kome je izdata licenca za rad evaluatora spora upisuje se u registar evaluatora spora. U slučaju donošenja odluke o prestanku važenja licence za rad medijatora, odnosno licence za rad evaluatora spora, medijator, odnosno evaluator spora na koga se odnosi ta odluka briše se iz registra medijatora, odnosno registra evaluatora spora. Registre iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo i objavljuje ih na svojoj internet stranici. Registri iz stava 1 ovog člana sadrže: imena i prezimena medijatora, odnosno evaluatora spora, brojeve telefona, e- mail adrese, brojeve i datume izdavanja licenci za rad medijatora, odnosno licenci za rad evaluatora spora.</p> <p style="text-align: center;">Poslovi Centra Član 56</p> <p>Centar:</p> <p>2) informiše stručnu i širu javnost o mogućnostima i prednostima alternativnog rješavanja sporova;</p> <p>11) izdaje publikacije koje se odnose na alternativno rješavanje sporova i organizuje stručne i naučne skupove iz te oblasti;</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 10</p> <p style="text-align: center;">Informacije o nadležnim sudovima i organima</p> <p>komisija mora da učini dostupnima javnosti, odgovarajućim sredstvima, informacije o nadležnim sudovima ili organima koje im dostave države članice prema članu 6 stav 3.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		

<p>Član 11 Revizija</p> <p>Najkasnije 21. maja 2016. godine Komisija mora da preda Evropskom parlamentu, Savjetu i Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu izvještaj o primjeni ove Direktive. U tom izvještaju će se razmatrati razvoj medijacije u cijeloj Evropskoj uniji i uticaj ove Direktive u državama članicama. Ukoliko je potrebno, uz izvještaj će se priložiti prijedlozi za olakšavanje ove Direktive.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 12 Transponovanje</p> <p>Države članice moraju da donesu zakone, propise i druge pravne odredbe potrebne da se postupi u skladu sa ovom Direktivom prije 21. maja 2011. godine, uz izuzetak člana 10, koji će najkasniji datum za usklađenost biti 21. novembar 2010. godine. One će o tome odmah obavijestiti Komisiju. Države članice moraju osigurati da budu usvojene od strane država članica, te mjere će biti objavljene u Službenom listu Evropske unije. Metode tog postupka moraju biti objavljene u Službenom listu Evropske unije. Države članice moraju dostaviti Komisiji tekst glavnih odredbi domaćeg zakona koje su usvojile u oblasti koju pokriva ova Direktiva.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 13 Uvođenje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana nakon njenog objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 14 Uvođenje</p> <p>Ova se direktiva upućuje državama članicama. Uvođeno je u Strazburu, 21. maja 2008. godine.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		